Ազգ
Azg

31 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2008 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 18 (3912)

Արխիվները բացելու կոչ Եվրոպայից

ԵՄ-ում նախագահող Սլովենիայի արտաքին գործերի նախարար Դմիտրի Ռուպելը Հայաստանին եւ Թուրքիային կոչ է արել բացել արխիվները: Ռուպելը Եվրոպական խորհրդարանում նիստի ժամանակ խոսել է Հայոց ցեղասպանության, Թուրքիայի ԵՄ անդամակցության գործընթացի, ինչպես նաեւ Թուրքիայում ժեռի եւ խոսքի ազատությունը ոտնահարող ՔՕ 301-րդ հոդվածի հետ կապված խնդիրների մասին: «Սա փաստ է, որ Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ առկա խնդիրը պատմությունից մնացած մի հարց է: Ես Թուրքիային եւ Հայաստանին, ինչպես դա ժամանակին արեցին Սլովենիան եւ Իտալիան, առաջարկում եմ ի ցույց դնել պատմական համատեղ փաստաթղթերը», նշել է Ռուպելը:

Դինքի անունով փողոց Լիոնում

«Ակօսի» խմբագիր Հրանտ Դինքի սպանության տարելիցին նրա անունով է կոչվել Լիոնի փողոցներից մեկը: Անվանակոչության պաշտոնական արարողությանը ֆրանսիացի քաղաքապետարանի եւ հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ մասնակցել է նաեւ Լիոնում Թուրքիայի հյուպատոս Իսմայիլ Մուսան: Հունվարի 29-ի համարում տեղեկացնելով այդ մասին, թուրքական «Զաման» թերթը նշում է, որ Լիոնը այն քաղաքներից է, որտեղ մեծ ազդեցություն ունի Ֆրանսիայի հայկական համայնքը: Հ. Չ.

Ազգային ընտրությունների առանձնահատկությունները 2008-ին

Մի շարք առումներով հետընթաց ենք արձանագրել

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հայաստանում նախագահական ընտրությունների նախընտրական արշավի ամենաթեժ շրջանն է: Նախագահի թեկնածուները ընտրազանգված դարձած ժողովրդի առջեւ բացել են բոլոր խաղաթղթերը, գործի են դնում բոլոր հնարավոր եւ անհնար ջանքերն ու քաղաքական հնարքները հնարավորինս շատ ձայներ շորթելու համար: Անշուշտ այդ ամենը պետք է համարել օրինաչափ ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ ոչ քիչ թե շատ ժողովրդավարական այլ երկրների համար: Սակայն այս ընտրություններն ունեն առանձնահատկություններ, որոնք որոշակիորեն տարբերում են նրանց մինչ այժմ Հայաստանում տեղի ունեցած ընտրություններից: Որո՞նք են դրանք:

Առաջին եւ հիմնական առանձնահատկությունն այն է, որ առաջին անգամ, Հայաստանի գործող նախագահը այլեւս վերընտրվելու իրավունք օրենքով չունի եւ չի մասնակցում նախընտրական գործընթացներին: Սա լավ նախադեպ է, ինչը վկայում է, որ զանազան հեղափոխություններից կամ հեղաշրջումներից կարեւս թե ծերբակալվում են եւ նախընտրում գնալ բնականոն ճանապարհով:

Երկրորդ առանձնահատկությունն այն է, որ երկրի նախագահի ընտրվելու հավակնորդներից մեկը նախկին նախագահն է, ինչը դարձյալ դրական նախադեպ է եւ դարձյալ վկայում է Հայաստանում ժողովրդավարության որոշակի մակարդակի մասին:

Երրորդ առանձնահատկությունն այն է, որ անկախությունից հետո առաջին անգամ, մեր հասարակությունը հնարավորություն է ստանում ընտրելու ոչ միայն տարբեր թեկնածուների, այլեւ այդ տարիների ընթացքում իշխանության ղեկին գտնված ուժերի միջեւ: 90-ականներին ՀՀՇ-ի այլընտրանքը, փաստորեն, մինչ անկախության շրջանի միակ իշխող ուժն էր՝ կոմունիստական կուսակցությունը: 1998 եւ 2003 ընտրությունների ժամանակ պատկերը գրեթե նույնն էր, հանգի ընտրություն պետք է կատարվեր դարձյալ կոմունիստական շրջանի ղեկավարի, արդա նրա որդու եւ անկախության շրջանի թեկնածուի միջեւ: Եվ ահա 2008-ին հնարավորություն է ստեղծվել ընտրություն կատարելու, ի թիվս այլոց, նաեւ անկախության շրջանի իշխանություններին ծառայած երկու ուժերի միջեւ: Դա, իհարկե, չի նշանակում, որ դրանք հավասար հնարավորություններ կամ միմյանց մոտ գտնվող վարկանիշ ունեն: Սակայն, ցավոք, սույն դրական առանձնահատկությունները կարելի է սպառված համարել:

Որո՞նք են այն հիմնական առանձնահատկությունները, որոնք լավ կլինեին, որ չլինեին: Քաղաքական բանավեճի փոխարեն փողոցային արտահայտությունների եւ անձնական վիրավորանքների փոխադարձ հոսքը եւ քաղաքական «սեւ» տեխնոլոգիաների, կեղծիքի եւ ստի առատությունը: Եվ դրանում մեծ է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի «վաստակը»:

Տես էջ 3

ԱՄՆ-ի ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախումբը աջակցում է Օբամային

Հայ դատի գրասենյակը տարածել է հաղորդագրություն այն մասին, որ Գլենդելում իրավիրվելիք ասուլիսում հայտարարելու է, որ այս տարվա նախագահական ընտրություններում դեմոկրատների ճամբարում պաշտպանում է սենատոր Բարաք Օբամայի թեկնածությունը: «Սենատոր Օբաման հնչեցրել է Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ Կոնգրեսում շրջանառվող բանաձեւի իր հստակ աջակցությունը: Նա նաեւ հանդես է գալիս ԱՄՆ-Հայաստան հարաբերությունների զարգացման օգտին», ասված է Հայ դատի հանձնախմբի տարածած հաղորդագրության մեջ:

Ադրբեջանցիները ընդդեմ Հայաստանի

Ադրբեջանցի վերաբնակիչները Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարան են հղել 1000-ից ավելի բողոք ընդդեմ Հայաստանի: Ըստ Եվրոդատարանում Ադրբեջանի իշխանությունների ներկայացուցիչ Չինգիզ Ասկերովի, «Եվրոպական դատարանում քննարկվում է այդ բողոքներից մեկը: Մնացածների ճակատագիրը կախված է լինելու այդ բողոքի քննության արդյունքներից: Բողոքարկողներն առաջին հերթին պահանջում են խախտված իրավունքների վերականգնում, Հայաստանից որպես ագրեսոր պետության ճանաչում»: Ըստ ադրբեջանցի ներկայացուցչի, «մենք սպասում ենք, որ հետեւյալ փուլում բողոքարկողները գումար պահանջեն Եվրոպական դատարանի նախադեպային իրավունքին համապատասխան: Առաջին բողոքն ստացվել է վեց ամիսներից: Հավանաբար, այստեղ պետք է սահմանվի ընդունելի գումար»:

Ժամանակն է, որ Իսրայելը եւ Մեծ Բրիտանիան ճանաչեն Հայոց ցեղասպանությունը

ԱԳՆ մամուլի կենտրոնից հաղորդում են, որ հունվարի 27-ին Միացյալ Թագավորության Միդլսեքսի համալսարանում Հոլոքոստի զոհերի հիշատակի ամենամյա միջոցառմանը ներկա է եղել եւ ելույթ ունեցել դեսպան Վահե Գաբրիելյանը: Իր ելույթում դեսպան Գաբրիելյանը զուգահեռներ է անցկացրել Հոլոքոստի եւ Հայոց ցեղասպանության միջեւ, նշելով, որ ժամանակն է, որպեսզի Իսրայելը եւ ՄԹ-ն ճանաչեն 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանությունը: Հաղորդվում է, որ միջոցառումը կազմակերպել էր Լոնդոնի Բարնեթ համայնքի ղեկավարությունը, ներկա էին համայնքի ղեկավար տիկին Սուրին Բրաունը, Լոնդոնի քաղաքային խորհրդի անդամներ, Բարնեթի համայնքային խորհրդի ղեկավարներ, Հոլոքոստից փրկվածներ եւ Լոնդոնի հրեական համայնքի այլ ներկայացուցիչներ, ինչպես նաեւ եկեղեցական եւ ծանրակշիռ երաշխավորներ:

«Գրանդ հոլդինգի» ընկերությունները միասին վճարել են 10 մլրդ 688 մլն դրամ

Ինչպես տեղեկացանք «Գրանդ հոլդինգից» մեզ տրամադրած ցուցանիշներից, նրա կազմի մեջ մտնող 8 ընկերություններից 6-ը 2007-ին ընդգրկվել են Հայաստանի առաջին 300 հարկատուների ցանկում: Մասնավորապես «Ինտերնեյշընլ Մասիս տաբակը»՝ 11-րդ տեղում է 4,1 մլրդ դրամ վճարած հարկերով, «Գրանդ տոբակոն»-12-րդն է՝ 3,5 մլրդ դրամով, «Գրանդ Քենդին»՝ 30-րդը 1,6 մլրդ դրամով, «Մասիս տոբակոն» 113-րդը՝ գրեթե 500 մլն դրամով, «Ղ. Մ.Կ»-ն 227-րդը՝ 254 մլն դրամով, «Գրանդ կոմերցը» 280-րդը՝ 215 մլն դրամով: Բացի վերնշյալ ընկերություններից, «Հայիրուսակը» վճարել է 180 մլն դրամի հարկեր, «Մասիսի գործարանը»՝ 161 մլն դրամ: Այսպիսով, 2007-ին «Գրանդ հոլդինգի» վճարած հարկերի ընդհանուր գումարը կազմել է 10 մլրդ 688 մլն դրամ:

Ա. Մ.

Հարբած վարորդը չնկատեց գլխավոր դատախազին

Հունվարի 30-ի կեսօրին վթարի է ենթարկվել ՀՀ գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանի ավտոմեքենան: Ինչպես տեղեկացանք դատախազության մամուլի պատասխանատու Սոնա Տրուզյանից, գլխավոր դատախազ Ա. Հովսեփյանը երթեւեկելիս է եղել Բաղրամյան պողոտայով դեպի Կոմիտասի փողոց: ՎԱԶ-2410 մակնիշի ավտոմեքենայի վարորդը, չենթարկվելով լուսացույցի «կանգառ» ազդանշանին, հանդիպակաց փողոցով գնալով հարվածել է գլխավոր դատախազի ավտոմեքենայի առաջամասին: Երկու ավտոմեքենաներն էլ վնասվել են: Գլխավոր դատախազը եղել է իր ավտոմեքենայում: Երկու մեքենաների վարորդները դեպքից անմիջապես հետո ենթարկվել են դատաբժշկական փորձաքննության, պարզվել է, որ ՎԱԶ-2410 ավտոմեքենայի վարորդը եղել է 47 տոկոս ալկոհոլային ազդեցության տակ: Վթարից որեւէ մեկը մարմնական վնասվածք չի ստացել:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«Ազգը» Հայաստանի ամենաընթերցվող եւ վստահելի թերթերի շարքում

Baltic Surveys Ltd. / The Gallup Organization-ը, որը երեկ կուսակցություններին էր ներկայացրել իր հարցումները թեկնածուների վարկանիշի մասին, հետազոտել է նաեւ, թե տեղեկատվության որ աղբյուրներից է օգտվում բնակչությունը: Եվ այսպես, մեր բնակչության համար քաղաքական տեղեկատվության հիմնական աղբյուրը մնում է հեռուստատեսությունը: Այս աղբյուրից օգտվել են բոլոր հարցվածները՝ 100%: Քաղաքական տեղեկատվության երկրորդ աղբյուր նշվել են թերթերը՝ 46%: Դեկտեմբերին կատարված հարցումների համաձայն, այս թիվը կազմում էր 41%, իսկ նոյեմբերին՝ 37: Վերջին մի քանի ամիսների մոտ 9 տոկոսի աճը հավանաբար պայմանավորված է նախընտրական շրջանով եւ տեղի ունեցող գործընթացների նկատմամբ բնակչության մեծ հետաքրքրությամբ: Որպես տեղեկատվության հաջորդ աղբյուր նշվել են բարեկամները եւ ընկերները՝ 42%, ինչը նշանակում է, որ բանբասանքի ժանրը շարունակում է մեծ ժողովրդականություն վայելել մեր երկրում: Հետեւում է ռադիոն՝ 40%: Ամենաընթերցվող քաղաքական թերթերի շարքը, ըստ Gallup-ի, հետեւյալ տեսքն ունի: Առաջին հորիզոնականում է «Իրավունքը» 15%-ով, 14%-ով երկրորդ հորիզոնականը կիսում են «**Ազգ**» եւ «Առավոտ» օրաթերթերը, այնուհետեւ գալիս է «Հայկական ժամանակը»՝ 8%, «Երկիրը» եւ «Հայոց աշխարհը» ունեն 7-ական տոկոս եւ այլն: «Ո՞ր թերթին եք վստահում» հարցին ստացվել են հետեւյալ պատասխանները. «Իրավունք»՝ 8%, «Առավոտ»՝ 6% եւ «**Ազգ**»՝ 5%, մյուս թերթերը վստահության ցածր վարկանիշ են ցույց տվել, իսկ չեն վստահում ոչ մեկին 43%-ը:

Այսպիսով կարող ենք եզրակացնել, որ Հայաստանի մամուլում, չնայած առկա ուժեղ մրցակցությանը, «**Ազգը**» շարունակում է պահպանել առաջատարի իր դիրքերը եւ աշխատել հանուն իր ընթերցողի:

ԱՐԱՄԱ ԱՄԻՐԽԱՆՅԱՆ

Շվեյցարական դատարանը գործ է հարուցել բրիտանացի պատմաբանի դեմ

Պատճառը Հայոց ցեղասպանության հրապարակավ ուրացումն է

Ինչպես հունվարի 29-ին տեղեկացնում էր թուրքական BIA լրատվական գործակալությունը, Շվեյցարիայի դաշնային դատարանը Ցյուրիխի դատախազության միջնորդությամբ «Հայերի ցեղասպանությունն ուրանալու» մեղադրանքով քրեական գործ է հարուցել բրիտանացի պատմաբան, Անկարայի «Բիլքենդ» համալսարանի դասախոս Նորման Սթոունի դեմ: Տեղեկության համաձայն, դատախազությունը դաշնային դատարան էր դիմել 2007-ի հունվարի 15-ին, ընդգծելով, որ Սթոունը շվեյցարական «Weltwoche» շաբաթաթերթի 2006-ի հոկտեմբերի 26-ի համարում հրապարակված հոդվածով մերժել է Հայոց ցեղասպանության փաստը:

Ինչո՞վ պայմանավորել քրեական գործի մեկ տարվա ուշացումով հարուցումը: Պարզվում է, դրա պատճառը Բանվորական կուսակցության նախագահ Դողու Փերինչեկն է: Ինչպես հայտնի է, 2007-ի մարտի 9-ին Լոզանի քրեական դատարանը Հայոց ցեղասպանությունը որպես «միջազգային սուտ» բնութագրելու համար նախկին մաոիստ, այժմ եւ թուրքական զանգվածի ծառայությունների գործակալ Փերինչեկին դատապարտել էր 3 ամսվա ազատազրկման եւ տուգանել 12 հազար շվեյցարական ֆրանկով:

Թեեւ Լոզանի դատարանը հետաձգել էր Փերինչեկի ազատազրկման վճիռը ի կատար ածումը, ինչպես նաեւ տուգանքի 9 հազարանոց մասնաբաժնի վճարումը, սակայն գործը կարծելու թուրք գործչի դիմումը նախ մերժվել էր Վոուդի, ապա եւ դաշնային վճռաբեկ դատարանում: Այլ կերպ, Ցյուրիխի դատարանը Սթոունի գործին ընթացք տալու համար սպասել էր Փերինչեկի գործով Շվեյցարիայի վճռաբեկ դատարանի եզրակացությանը:

Համենայն դեպս Ցյուրիխի դաշնային դատարանը Նորման Սթոունի դեմ քրեական գործ է հարուցել շվեյցարական քրեական օրենսգրքի 261-րդ հոդվածով, որն ուժի մեջ էր մտել 2005-ի հունվարի 1-ից: Հոդվածը մինչեւ 3 տարվա ազատազրկում եւ տուգանք է նախատեսում նրանց նկատմամբ, ովքեր կփորձեն կրոնական կամ էթնիկ պատկանելության համար նսեմացնել մարդկանց, վիրավորել նրանց արժանապատվությունը, ինչպես նաեւ կուրանան ու կժխտեն ինչպես ցեղասպանությունը, այնպես էլ մարդկանց դեմ կատարված ոճրագործությունը:

Հ. ՉԱԼՔՅԱՆ

Քրեական հեղինակությունները հարավկովկասյան ո՞ր երկրներում են ավելի հարգված`

Հայաստանո՞ւմ, Վրաստանո՞ւմ, թե՞ Ադրբեջանում

Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան կենտրոնները (ՀՌԿԿ) հարավկովկասյան երեք երկրներում՝ Հայաստանում, Ադրբեջանում եւ Վրաստանում 2007-ին հետազոտություն են անցկացրել՝ պարզելու նշված երկրների ժողովրդագրական կազմի, կրթության, զբաղվածության, միգրացիայի, առողջապահության, քաղաքական հայացքների, հանցագործությունների եւ շատ այլ հարցերի վերաբերյալ երեք ժողովուրդների տեսակետները: Երեկ «Կոնգրես» հյուրանոցում «Տվյալների հավաքագրման նախաձեռնություն-2007» հետազոտության շնորհանդեսի ժամանակ բավական հետաքրքրական տվյալներ ներկայացվեցին, որոնք ընդգծում են յուրաքանչյուր երկրի առանձնահատկությունն ու համեմատության մեջ դնում երեք երկրներին:

Հարցմանը մասնակցել են 2514 ընտանիք Հայաստանից, 2148 ընտանիք Ադրբեջանից եւ 3391-ն էլ Վրաստանից: Ընդ որում, հարցմանն ընդգրկված ընտանիքները հիշյալ երկրների մայրաքաղաքներից, այլ քաղաքներից եւ գյուղական բնակավայրերից են եղել: ՀՌԿԿ Հայաստանի տնօրեն Հեղինե Մանասյանի խոսքով, հետազոտությամբ պարզվել է, օրինակ, որ հարցմանը մասնակից երեք երկրներից ամենաերիտասարդը Ադրբեջանի բնակչությունն է: Ադրբեջանցիների միջին տարիքը 32 է, մինչդեռ հայերի միջին տարիքը 35 է, իսկ վրացիներինը՝ 37: Հայաստանի ընտանիքների անդամների միջին քանակը 4 է, ադրբեջանական ընտանիքներում նույնպես, բայց Վրաստանի տնային տնտեսությունների անդամների միջին քանակը 3 է:

Թե՛ ներքին, թե՛ արտաքին միգրացիայի առումով ամենաակտիվ վիճակում մեր երկիրն է: Հայաստանում ամենաշատն է նկատվում մարդկանց տեղաշարժը թե՛ երկրի տարբեր բնակավայրերից մայրաքաղաք, թե՛ արտասահման՝ երկրից դուրս: Հայաստանի այլ բնակավայրերից մայրաքաղաք Երեւան եկածները 2007-ին կազմել են 7 տոկոս, Ադրբեջանի մյուս շրջաններից Բաքու մեկնածները կազմել են 1, իսկ Վրաստանից Թբիլիսի գնացած միգրանտները՝ 2 տոկոս: Արտերկիր աշխատանքի մեկնող միգրանտների թվով եւս Հայաստանն առաջին հորիզոնականում է՝ 5,5 տոկոս: Աշխատանքի համար սեփական երկրից դուրս եկողները Ադրբեջանում կազմել են 1,2, Վրաստանում՝ 1,8 տոկոս: Հետազոտողները եզրահանգման են եկել, որ Հայաստանը տարածաշրջանի ամենաակտիվ էմիգրացիոն երկիրն է:

Հետաքրքրական է հարավկովկասյան երկրներում քրեական իրավիճակի պատկերը: 2007-ին արտոնյալ վերաբերմունքի կամ ծառայության արժանանալու համար ամենաշատը կաշառք տվող է եղել Ադրբեջանում՝ բնակչության մոտ 20 տոկոսը: Հայաստանում այդպիսիք մոտ 8 տոկոս են կազմել, իսկ Վրաստանում, պարզվում է, կաշառք տվող գրեթե ընդհանրապես չի եղել՝ 0,6 տոկոս: Երեք երկրների հարցման ենթարկված ընտանիքները նշել են նաեւ, թե իրենց անվտանգության տեսանկյունից ո՞ր մարմինների արդյունավետությունն են ամենաբարձր գնահատում: Շատ այդ, սեփական անվտանգությունը քրեական հեղինակությունների հետ ավելի շատ կապողները հայերն են: Վրաց հասարակության մեջ քրեական հեղինակություններն «ընդունված են» բնակչության մոտ 13, իսկ Ադրբեջանում՝ 7 տոկոսի մեջ: Մեր երկրում օմբուդսմենին ու ոստիկանությանն ապավինելու անհրաժեշտությունը 2-րդ եւ 3-րդ տեղերում է, որոնց կարեւորությունը, սակայն, ավելի շատ ընդգծել են վրացիները:

Մարդկային որակների առնչությամբ եւս բավական հետաքրքրական պատկեր է ստացվել: Երեք երկրների թե՛ տղամարդկանց, եւ թե՛ կանանց համար առաջին 3 նախընտրելի որակներում նշվել են աշխատասիրությունն ու պատասխանատվությունը: Սա միակ ընդհանուր գիծն է հայ, վրաց, ադրբեջանական հասարակությունների համար: Իր կարեւորությամբ երրորդ ցանկալի որակը Վրաստանում եւ Ադրբեջանում տղաների համար համարվել է անկախությունն ու ազնվությունը, մինչդեռ հայ տղամարդկանց համար կարեւորվել է հանդուրժողականությունն ու հարգանքն այլոց նկատմամբ: Աղջիկների համար երեք լավագույն որակներում Հայաստանում կարեւորվել է աղջկա համեստությունը, Վրաստանում՝ կրոնական հավատն, իսկ Ադրբեջանում՝ տնտեսվարությունը:

Երկրի զարգացման վերաբերյալ երեւանաբնակները հետեւյալն են ասել. երկրի զարգացումը ճիշտ ուղղությամբ է գնում երեւանցիների 34 տոկոսի կարծիքով, կյանքը բոլորովին չի փոխվում՝ 28 տոկոսի, սխալ ուղղությամբ է գնում 36 տոկոսի կարծիքով:

Հետազոտության ներկայացման ժամանակ ՀՌԿԿ զարգացման եւ հանրային կապերի համակարգող **Սիարոն Էռլիխն** ընդգծեց, թե հիշյալ տվյալները քաղաքականությամբ վերածելու նպատակ չեն հետապնդում, պարզապես տարածաշրջանում կա փորձի վրա հիմնված գիտական հետազոտությունների եւ վերլուծությունների կարիք, ինչի բացը փաստորեն լցնելու հավակնություն ունի ներկայացված ուսումնասիրությունը:

Տեղեկատվությունը, հետազոտության կազմակերպիչների խոսքով, բաց է բոլորի համար, ինչպես նաեւ կառավարության վերլուծաբաններին, որոնք տվյալները համադրելու եւ վերլուծելու ցանկություն կունենան:

ԳԱՅԱՆԵ ԳԵՒՈՐԳՅԱՆ

Թիվ 96 երթուղայինը եւ էլի բաներ՝ որպես Ս. Սարգսյանի ազդեցիկ հակաքարոզչություն

Ախր եւ ինչպե՞ս ընտրեմ ձեզ, իշխանություն

Ընթացիկ օրերին առավել շատ ենք անդրադառնում մեր կյանքի որակին, համեմատելով այն կյանքի հետ, որ խոստանում են առաջատար նախագահացուները: Անկեղծ ասած, ուրախանալու ինչ բան կա, չնայած ինչ է մնում հավատանք, որ երկնային մի հրաշքով մեկ-երկու տարվա մեջ քաղաքակիրթ հասարակության ու բարեբեր երկրի ենք վերածվելու: Իհարկե, չենք հավատում: Այնքան տեսածից է վախեցել (1991-98 թթ.) եւ վախենում (1998-2008 թթ.): Մինչդեռ, որքա՜ն կուզենայինք հավատալ: Ու փնտրում ենք այս երկրում թեկուզ «չնչին» առաջ գնացող երկրի մասին հեքիաթների ճշմարտանմանությունը, վարդագույն ու արծաթագույն ակնոցներ ենք կրում ու փորձում, ձգտում գեթ մի պահ հավատալ, որ ընտրության օրը քվեաթերթիկը ջնջել, անվավեր սարքելուն այլընտրանք ունենանք:

Ինչ-որ տեղ կարելի է համարել հաջողված երեւակայություն, որովհետեւ միջազգային որոշ մասնավոր ընկերություններ, որոնք հիմնականում մեծահարուստի վայելող սեփականատիրոջ ինչքներն են իրականացնում, կարողանում են ինչ-որ շատ տանելի եւ տրամաբանական գործունեություն վարել, չնայելով զգացած խոսող բաժանորդի կամ համախոհների հարցին պատասխանել բարեհամբույրությամբ: Բայց կիսապետական (իբր՝ մասնավոր), տեսական կամ ավելի ճիշտ՝ իշխանական ոլորտը հրապարակներում է իր ողջ կիսագրագետ ամբողջությամբ:

Բնույթով պարզունակ, բայց խոսուն մի օրինակ: Փորձում ես երեկոյան 21.00-ից հետո «Արարատ» տոնավաճառի տարածքից հասնել Նոր Նորքի փողոց: Ընդամենը մեկ-երկու կանգառ է, չէ՞: Կանգնում ես մի կանգառում, որտեղից ինչ կփոխադրեին 29, 60 կամ 96 համարի երթուղայինները: Բայց, ինչու: Սպասում ես ու ցրտից պաշտպանվելու համար «թեժ» թեմաներով մտորում՝ հա՛մ ընտրություն, հա՛մ ընտրարշավ, հա՛մ ցուրտ, հա՛մ կեղծիք, հա՛մ միջազգային ալյանսից դիտորդներ:

Ժամանակն անցնում է, բայց բացի տեղում ժամեր շարունակ գազ արտանետող 105 համարի երթուղայինների խմբից ու հաճախակի հանդիպող 44, 76, 36, 91, 123 համարի երթուղայիններից, հայտարարված համարներից ոչ մեկը չի փարատում սառնամանիքից կարծրող իր տրտնջությունը ու սկսում ես էլի մտորել, այն փոխվելու Խանջյան-Տիգրան Մեծ խաչմերուկի հազարավոր հույսերի գերեզմանոց հիշեցնող խորխորատից: Մտածում ես մեքենա գնելու կամ տաքսի ծառայություն բացելու մասին: Բայց ոչ: Քո ոլորտը չէ, համ էլ, ախր ո՞ւմ համար է աշխատում երթուղայինը: Ուղեւորի՞, որը նաեւ ընտրո՞ղ է: Լավ, բարի: Բա ո՞ւր է այդ երթուղայինը: Չկա: Չի եղել նաեւ նախորդ օրը, չի լինի եւ վաղը: Իսկ մի օր, երբ հանկարծ եղավ, այսինքն, 21-ն անց 21 րոպե հանկարծ հայտնվեց երազելի 96 երթուղայինը, մեր տրտունջին ի պատասխան վարորդն արդարացավ. «Պասաժիր չի լինում, մոտոր ցան, մարդ տեսնի տեսնայի, ոնց հասնել, ինձ համար ինչ կա: Տե փնտրակ չենք աշխատի»: Իհարկե, դժվար էր սիգարեթը բերանին ու ժարգոնով խոսող «անծանոթ ոչինչ անծանոթ տղային», որ երեւի իմ տարեկիցն է, բացատրել, որ իր գեներալը ու նրան հովանավորող վարչախմբի «նկարած» թվերն իրականություն ունեցող երկրներում երթուղային տաքսին եւ ընդհանրապես տրանսպորտն աշխատում է ոչ թե իր 100-ական դրամի համար, այլ կոնկրետ գրաֆիկով՝ առանց ուղեւոր հաշվել-հավաքելու: Ի դեպ, նմանատիպ աշխատաոճի մասին կարող են մանրամասներ ծեծել նաեւ 44, 76, 36, 91 համարի գծատերերից: Սա էլ՝ որ շատ հեռու եւ անհասանելի տեղեր չգնան ու օտար լեզվով խոսելու անհնարինությունը եւս մեկ անգամ չզգան: Ինչեւէ:

Նույնիսկ նախընտրական այս օրերին տրանսպորտն աշխատում է իր օգուտի եւ ոչ ուղեւորի, հա՛մ ընտրողի բարեհաջող տեղափոխման համար: Որովհետեւ այսպես է իշխող կառավարության ընտրիքը:

Դե, ուրեմն՝ կեցցե տաքսին, որի ղեկին կարող ես եւ հարբածի տեսնել, եւ մոռացկոտի, որ «մանրադրամ» չունի: Դե, այստեղից հետո արի ու ընտրիր ներկայիս վարչապետին, հավատալով, որ հիշողությունից զուրկ «ժողովրդագրանցված» կոչվածի ինքնահոչակ մի մասը սեփական մասերը կհանի դեռ իր ոչ վաղ անցյալից մնացորդ վերին միջից ու իր կամ ուրիշ մի կույրի պես կըներկի չախտացած փոխիրագործումը՝ գործող վարչապետին ու նրան արցի ծառայությամբ գեղեցիկ սոցիալական ծառայություն մատուցող ոլորտների հար մնալուն պատասխանատուներին:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Ինչպիսին էին ապրանքների գները ամանորյա շրջանում

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը երեկ հրապարակել է 2007-ի դեկտեմբերի 15-ից մինչեւ 2008-ի հունվարի 15-ն անցկացրած առաջին անհրաժեշտության ապրանքների իրացման գների մոնիտորինգի (դիտարկման) արդյունքները: Հիշեցնենք, որ մինչ այդ հանձնաժողովը նախազգուշացրել էր ապրանքային շուկաներում գերիշխող դիրք ունեցող եւ մյուս տնտեսվարող սուբյեկտներին՝ զերծ մնալ գերիշխող դիրքը չարաշահելուց կամ հակամրցակցային համաձայնությունների հետեւանքով գների չհիմնավորված բարձրացումից: Ինչպես տեղեկացանք հանձնաժողովի լրատվական ծառայությունից, դիտարկումն անցկացվել է 30 ապրանքների (46 ապրանքատեսակի) համար, որոնցից 19-ի մանրածախ գները մնացել են անփոփոխ: 26 անուն ապրանքների, այդ թվում՝ կարագ, ձու, պանիր, ձեթ, մակարոնի որոշ տեսակներ, գները նվազել են 0,1-9,7 տոկոսով: 11 անուն ապրանքների գներն էլ բարձրացել են 0,4-3 տոկոսով: Դրանց թվում են բանանը, [illegible], բրնձի որոշ տեսակներ:

Ա. Մ.

ՏՈՆԱՑՈՅՑ

Սուրբ Վարդանանց տոնը այսօր

Այս տարի հունվարի 31-ին՝ մեծ պահքին նախորդող հինգշաբթի օրը, Վարդանանց Սուրբ նահատակների հիշատակության տոնն է: Նախորդող երեքշաբթի օրը Հայ եկեղեցին նշում է Սուրբ Ղեւոնդյանց ոգեկոչման օրը, այսինքն՝ Ղեւոնդ Երեցի, Հովսեփ Հողոցմեցի կաթողիկոսի եւ եւս յոթ հոգեւորականների նահատակությունը, ովքեր Ավարայրի ճակատամարտից հետո շղթայակապ տարվեցին Պարսկաստան, բանտարկվեցին եւ բազմաթիվ կտտանքներից հետո մահվան դատապարտվեցին:

451-ի գարնանը պարսկական զորքը Մուշկան Նյուսալավուրտի գլխավորությամբ մտնում է Հայաստան եւ հասնում Արտազ գավառ՝ բանակ դնելով Տղմուտ գետի աջ ափին: Պարսկական զորքը 200 հազար էր՝ հայկականից 3 անգամ ավելի: Մայիսի 25-ին զորքերը պատրաստվում են վճռական ճակատամարտի: Հոգեւորականները մկրտում են չմկրտված անձանց:

Մայիսի 26-ին սկսվում է ճակատամարտը: Ավարայրում, հերոսաբար մարտնչելով, իր զինվորների հետ նահատակվում են Վարդանը եւ 7 երեւելի նախարարներ՝ Արտակ Պալունին, Խորեն Խորխոռունին, Հմայակ Դիմաքսյանը, Տաճատ Գնթունին, Վահան Գնունին, Արսեն Ընծայեցին, Գարեգին Սրվանձտյանը՝ իրենց տոհմակից ազգականներով՝ 296 հոգի:

Վարդանանց քաջերին Ս. Ներսես Շնորհալի հայրապետը ձոնել է «Նորահրաշ» շարականը՝ ամեն տառը սկսելով նահատակ մի իշխանի անունով:

Ճակատամարտին մասնակից էին նաեւ հոգեւորականները, ովքեր իրենց անմնացորդ ծառայությունը մատուցեցին Հայ եկեղեցու, հավատքի ու հայրենիքի պաշտպանությանը:

Վարդանանց քաջերի տոնի առիթով Արարատյան հայրապետական թեմը եւ Երեւանի քաղաքապետարանը կազմակերպում են խաչերթ, որը կմեկնարկի հունվարի 31-ին՝ ժ.12.00-ին, Ս. Զորավոր Աստվածածին եկեղեցուց, կընթանա քաղաքի կենտրոնական փողոցներով մինչեւ Վարդան Մամիկոնյանի արձանը՝ հոգեւորականների, ՀՀ ոստիկանության զորքերի փողային նվագախմբի, զինվորականների, ձիավորի առաջնորդությամբ եւ հազարավոր դպրոցականների մասնակցությամբ: Ճանապարհին խաչերթի մասնակիցները անցորդներին կբաժանեն տոնի վերաբերյալ գունազարդ բացիկներ: Խաչերթի ավարտին՝ արձանի մոտ Թատրոնի եւ կինոյի ինստիտուտի ուսանողները կներկայացնեն տոնը խորհրդանշող ներկայացում:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱՅՐԻԿՅԱՆ /հեռ 529221
Քարտուղարություն (գովազդ) /հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Շաբաթական լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածք «Ազգ» թերթի

Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի:
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում:
Գ նշանով հոդվածները գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Գեղամ Ղարիբջանյան. «Պետական մտածողությունը՝ Հայաստանի շարժիչ ուժ»

- «Միասին ենք գնալ մտել, միասին էլ պետք է դուրս գանք», տասը տարի առաջ, ճիշտ այս օրը, մեր թերթին տված հարցազրույցում այս կերպ էր կարեւորել Հայաստանի իշխանությունների եւ ժողովրդի անելիքը, պարոն Ղարիբջանյանը: Այսօր ՀՀ արտաքին գործերի փոխնախարարի դիրքից այդ խմաստով մասնավանություն տեսնո՞ւմ եք:

- Չեմ տեսնում: Ընդհանրապես՝ ազգն ավելի միասնական է դարձել, որովհետեւ արտաքին խնդիրներն օգնում են միասնական մնալուն: Այլ բան է, որ ժամկանց տրամադրությունները ու այսօրվա սայթանը մի փոքր տարբեր են: Առավել եւս մի շատ կարեւոր խնդիր ունենք՝ չարությունը մեղմելու խնդիր: Ուզում եմ հիշել, իր վերջին ամանորյա շնորհավորական խոսքում մեր մեծագույն արձակագիր Հրանտ Մաթեւոսյանի ասածը. «Ինչպես ես եմ փորձում մեջս չարությունը մեղմել ու լավ բաներ անել, թող յուրաքանչյուրը փորձի իր մեջի չարությունը մեղմել ու Աստծուց ավելի լավ աչքով նայել, արա միմիայն օգտակար կլինի մեր երկրին, ժողովրդին»:

- Չի՞ նշանակում արդյոք իրատեսական մոտեցումների բացակայություն:

- Մեզ հիանալի շանս է տրված՝ նախագահական հերթական ընտրություններով: Եվ ի տարբերություն նախորդ բոլոր ընտրությունների, նախագահի թեկնածուների թիվը բավականաչափ նվազել է, ընդամենը 9 թեկնածու է, եւ կարող ենք այս նախագահական ընտրությունները պատվով անցկացնել: Դրա համար անհրաժեշտ է ընդամենը, որ յուրաքանչյուրը նույնիսկ ազատ, արդար եւ թափանցիկ ընտրությունների կայացմանը: Այս ամեն բանի մեջ որոշակի իմաստ կա (չնայած ամեն ու կրկնվում է) եւ շատ կարեւոր, թանի որ Հայաստան աշխարհը շատ ավելի լայն է իր սահմաններով, քան Հայաստանի Հանրապետությունը, եւ մենք պետք է փորձենք արժանավայել ընտրություններ անցկացնել: Խոսքը Հայաստանի Հանրապետության եւ սփյուռքի մասին է, որոնք ուշի-ուշով հետեւում են այս ընտրություններին:

- Նախադեպը ունեցե՞լ ենք արժանապատիվ ընտրությունների:

- Եթե մինչեւ վերջ անկեղծ լինենք՝ յուրաքանչյուր ընտրությունից հետո մենք միշտ ցավալի հարվածներ ենք ստացել, եւ վերջին տարիներին միակ ընտրությունները, որ դիտորդների դրական գնահատականը ստացան, 2007 թվականի մայիսի 12-ի խորհրդարանական ընտրություններն էին: Եթե կարողացանք հասնել նրան, որ այս նախագահական ընտրությունները մեկ քայլ առաջ լինեն, ուրեմն ճանապարհը ճիշտ է ընտրված:

- Ճիշտ ճանապարհով ընթանալու համար կարեւորեցիք նաեւ սփյուռքի դերակատարությունը: Այն ունենալու համար աշխատանք իրականացվո՞ւմ է:

- Սփյուռքի հետ միշտ էլ աշխատել ենք: Եվ փորձում ենք աշխատել, բայց որոշակի ուղղություններ ավելի պետք է հստակեցվեն: Բացի այդ, սփյուռքը ամբողջ մեկ մարմին չէ, տարբեր քաղաքական կառույցներ են, տարբեր մոտեցումներ, առավել եւս, որ գոյություն ունեն Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածինը, Կիլիկիո կաթողիկոսությունը: Այնուհանդերձ, սփյուռքը նույնպես շերտավորված է, բայց տեսանք, թե ինչ տեղի ունեցավ Ռուսաստանում, երբ նախագահ Պուտինի անմիջական աջակցությամբ վերամիավորվեց ռուսական եկեղեցին: Մենք նույնպես որոշակի հաղթականություն պետք է վարենք ընդհանրապես սփյուռքի նկատմամբ: Օրինակ, որոշ ժամանակ առաջ «Հայաստան» հիմնադրամի մարաթոնը եղավ եւ հավաքվեց 15 միլիոն դոլար: Կարծում եմ, այդ նվիրատվությունները պետք է ծախսվեն ոչ միայն Ղարաբաղի կամ Հայաստանի համար, այլեւ սփյուռքի որոշ հայաշատ համայնքներում, ասենք, դպրոցի նորոգման, մանկապարտեզ կառուցելու համար: Այս դեպքում հիմնադրամն իրոք համահայկական կլինի: Իրանում Հայաստանի դեսպան եղած 6 տարիներին տեսել եմ, թե ինչպես իրանահայերը փորձում են նեցուկ լինել գյուղական տնտեսություններին, շինարարությանը, նաեւ քիզնեսին մասնակցություն ունենալ: Կարծես դա շարունակվում է, հասկանալի, որ մեր օրենսդրական դաշտը շատ ազատ է եւ հնարավորություն է տալիս ակտիվ մասնակցություն ունենալու: Ամեն դեպքում սփյուռքի հետ մեր հարաբերությունների համար արդեն իսկ վարչապետ Սերժ Սարգսյանն ասել է՝ հավանաբար կստեղծվի նախարարության տիպի կառույց, որը կկարողանա ոչ թե ուղղորդել, այլ համադրել սփյուռքի հետ տարվող աշխատանքները: Սփյուռքը պետք է ունենա մի դուռ, որը բացելու իրավունք ունենա, եւ այդ դռան միջոցով իր բոլոր խնդիրները ներկայացնի:

- Ներքաղաքական զարգացումները նախագահական ընտրությունների համատեքստում ձեր կարծիքով ինչպիսի՞ն կլինեն:

- Տասը տարի առաջ տեղի ունեցած հարցազրույցում այն ժամանակի համար ներքաղաքական իրավիճակը ծգնաժամային գնահատեցի, ինչը ապացուցվեց հաջորդած դեպքերով՝ ՀՀ առաջին նախագահի հրաժարական, խորհրդարանում մեծ փոփոխություններ, ապա նախագահի նոր ընտրություններ: Այսօր իրավիճակը համեմատելի չէ այն ժամանակի հետ՝ երկիրը, պետությունն առաջ է ընթանում: Այս առումով պետք ասեմ, կուսակցությունները փորձում են կայանալ եւ մի քանի կուսակցություն է բացառություն կազմում անձի, անհատի վրա հիմնված չլինելով: Հեռացող տարիներին այն սերունդը, որը նախկինում կուսակցական չի եղել եւ մեկ կուսակցությունից մյուսը չի երթեւեկել, կգա որպես գաղափարական սերունդ, եւ մարդիկ կհետեվեն ոչ թե անձի, այլ գաղափարի վրա: Արտգործփոխնախարարի պաշտոնում վերջին 3 տարիների բազմաթիվ շփումները, որ ունեցել եմ, լիովին հիմք են տալիս պնդելու, որ իսկապես, Հայաստանը տարածաշրջանում բավականաչափ դրական արդյունքներ ունի եւ դրանք կխառապակվեն ու կհնգամպակվեն նախագահական ընտրությունները նորմալ անցկացնելուց հետո: Վստահ եմ, որ հենց առաջին փուլով ի դեմս Սերժ Սարգսյանի կունենանք նոր նախագահ, որը կշարունակի այսօրվա նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի այս տասը տարիների աշխատանքը: Այլ բան բոլորովին չեմ էլ պատկերացնում: Այս նախընտրական փուլում միշտ էլ բոլորը առասպելական խոստումներ են տալիս, երդվում, որ Հիսուսին՝ իր առաքյալներով կդնեն կառավարություն, բայց այդպես չի լինում կյանքում: Կա որոշակի աշխատանք, կա որոշակի ճանապարհ:

- Այդ որոշակի ճանապարհով ընթանալու տասը տարիներին երկրի առաջընթացը զգալի դարձնելուն ինչն է խանգարել:

- Հայաստանը գնալու է իր ճանապարհով եւ շարունակելու է իր առաջընթացը, որովհետեւ եզակի հնարավորություն ունեցանք՝ գնալու ոչ թե արտագաղթի, ուրիշ երկրում հաստատվելու, ազգանունները մասնիկները փոխելու, այլ մեր երկրում ապրելու: Իսկ մեր երկիրը իսկապես լավն է: Պարզապես ամենակարեւորը, որ պակասում է, պետական մտածողությունն է: Որպես ժողովուրդ ավելի քան 600 տարի երկրու սյուների վրա ենք հենվել՝ հայկական եկեղեցու եւ ընտանիքի, ժամանակն է նաեւ պետության, պետականության վրա հենվելու: Եթե մենք ունենանք իսկապես պետական մտածողության ժողովուրդ, ապա մեզ որեւէ դժվարություն առաջընթացի ճանապարհին չի խանգարի: Հույս ունեմ, որ հենց պետական մտածողությունից ելնելով էլ ընտրություններին հաջորդելիք ժամանակահատվածում յուրաքանչյուրը կաշխատի այն տեղում, որտեղ ավելի օգտակար կլինի առավելագույնն անելու համար:

Զրուցեց ՆՎԱՐԴ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ

Ազգային ընտրությունների առանձնահատկությունները 2008-ին

1-ին էջից

Երբ առաջին նախագահը քաղաքականություն վերադառնալու հայտ ներկայացրեց, եղան մարդիկ, որոնք համոզմունք հայտնեցին, համաձայնվեցին նաեւ իրենք իրենց համոզել, որ դա կբարձրացնի քաղաքական բանավեճի կուլտուրան: Փոքր ինչ ավելի լավ հիշողություն ունեցողները համակարծիք չէին այդ հարցում, քանի որ դեռեւս հիշում էին ՀՀՇ-ի իշխանության տարիներին ընդդիմությանը լռեցնելու՝ «ծնոտները ոլորելու» քաղաքականությունը:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի մուտքը քաղաքականություն եւ մասնակցությունը նախագահական ընտրություններին թեեւ որոշ ինտրիգ հաղորդեց դրանց, բայց կտրուկ իջեցրեց քաղաքական բանավեճի նշաձողը: Ընդ որում, նախկին նախագահը անձնական վիրավորանքներ եւ սպառնալիքներ սկսեց տեղալ ոչ միայն իշխանության թեկնածուի, այլեւ գործնականում բոլոր մյուս թե շատ հայտնի թեկնածուների՝ Արտաշես Գեղամյանի, Վազգեն Մանուկյանի, Արթուր Բաղդասարյանի ուղղությամբ: Ճիշտ է, վերջինիս Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն անձամբ չէր վիրավորել, բայց նրան սպասարկող թերթերից մեկի առաջին էջում հայտնվել էր խոսակցական մի ամբողջ ծաղկեփունջ «Բաղիկյան», որն առանց առաջին նախագահի հավանության անհնար էր, որ հրապարակվեր, եւ որին Արթուր Բաղդասարյանն այդպես էլ հարկադրված պատասխանելու: Դե, իսկ գործող իշխանությունների հասցեին «մոնղոլ-թաթարական», «ավազակապետական» եւ այլ բնորոշումները ամենեւին էլ սեփական իրավացիության ապացույցը չէին: Սակայն հակառակ Արթուր Բաղդասարյանի, օրինակ, Արտաշես Գեղամյանը, Սերժ Սարգսյանը եւ գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը սկսեցին բուռն հակադարձել Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, իրենց «նշաձողը» բերելով քաղաքական բանավեճի նշաձողի իջեցմանը:

Դժբախտաբար, կրկին քաղաքական եւ հասարակական կյանք վերադարձվեց մեր երկրի եւ ժողովրդի համար խիստ վտանգավոր՝ «Հայաստանցի»–«ղարաբաղցի» տարաբաժանումը, որը կարծես թե հաղթահարվել էր: Սակայն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, որն առաջին հերթին պետք է պատասխան լիներ Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին նախագահ ընտրվելու համար, վերուստ սկսեց այս պառակտիչ գաղափարը սերմանել: Մի խոսքով, առաջին նախագահի կողմից բոլշեւիկյան մեթոդների կիրառման հետեւանքով Հայաստանի քաղաքական դաշտում աննախադեպ ավելացավ անհանդուրժողականությունը, ընտրության վերածվեց գաղափարների եւ ծրագրերի բախումը, փոխարինվելով վիրավորանքների եւ շանտաժների փոխանակմամբ:

Ինչ վերաբերում է «սեւ» տեխնոլոգիաների անսովոր առատությանը: Եթե մի պահ բացառենք Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի առկայությունը ընտրություններում, ապա կտեսնենք, որ այդպիսիք գրեթե չեն մնում: Մինչ նախընտրական շրջանը «սեւ» PR-ության հիմնական իրականացնողները համարվում էին հայաստանյան հեռուստաընկերությունները՝ Հանրային հեռուստաընկերության գլխավորությամբ: Մնուտ, անընդունելի էր, երբ նույն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հանրահավաքները օբյեկտիվորեն լուսաբանելու փոխարեն մեր հեռուստաընկերությունները սեփական մեկնաբանություններն էին հրամցնում տեղեկատվություն ստանալու ցանկություն եւ իրավունք ունեցող հեռուստադիտողին: Ինչն, ի դեպ, ավելի շատ վնասում էր իշխանություններին, քան օգնում տալիս, քանզի չէր բավարարում մարդկանց հետաքրքրասիրությունը, թե ինչ ասաց առաջին նախագահը եւ ակամա դրդում շատերին մասնակցելու այդ հանրահավաքներին իմանալու համար, թե այնտեղ ինչ է ասվում: Հասկանալի է, որ միջազգային դիտորդների Հայաստանում գտնվելն է վերափոխել հեռուստաընկերություններին, բայց հավասարապես ու դժբախտաբար դա ժամանակավոր է լինելու: Սակայն այն, ինչ արվում է առաջին նախագահին սպասարկող թերթերում եւ հատկապես նրանցից մեկում, հեռուստաընկերությունների «սեւ» PR-ությունը մանկական խաղ է դարձնում:

Մասնավորապես, վերոնշյալ թերթերում, նույն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հանրահավաքները, որտեղ առավելագույնը մասնակցում են 15-20 հազար մարդ եւ հիմնականում նույն մարդիկ, ներկայացվում են որպես 80-100 հազարանոց հանրահավաքներ: Սրան զուգահեռ թերթերում տպագրված լուսանկարներում օգտագործվում են համակարգչային տեխնիկայի բոլոր հնարավորությունները, մեծ բազմության տպավորություն ստեղծելու համար: Ճիշտ նույն կերպ, բայց հակառակն ապացուցելու համար, ՀԿ-ի եթերում այնպես էին կադրերը ցույց տրվում, կարծես թե խոսքն ընդամենը մի քանի հարյուր հոգանոց հանրահավաքների մասին է:

Միաժամանակ առաջին նախագահի կողմից փորձ է արվում իր կողմնակիցների ենթագիտակցության մեջ սերմանել այն միտքը, որ ժողովրդի բացարձակ մեծամասնությունը հակված է ընտրելու իրեն: Դա արվում է անհայտ աղբյուրներից տեղեկատվական հրապարակումներով, մոլորեցնելով եւ խաբեությամբ: Օրինակ, իբր ռուսաստանյան այս կամ այն լրատվամիջոցը նույնպես հավանական է համարում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի վերընտրվելը: Երբ մի քանի անգամ ռուսական լրատվամիջոցները հերքեցին այդ տեղեկությունները, հեղինակությունը փրկելու վերջին փորձը արվեց՝ «Կոմսոմոլսկայա պրավդայում» հոդված հրապարակելու միջոցով, որտեղ նույնությամբ կրկնվում էր այն, ինչ մեսապես նշվում է սեփական թերթերում:

Սեփական ընտրության անխուսափելիության եւ միայն կեղծիքների դեպքում չընտրվելու միտքը, որ արդեն գործարկվել է առաջին նախագահով հիացածներին եւ որը հեռու է իրականությունից, վտանգավոր է հատկապես այլ առումով: Կեղծիքի այդպիսի չափաբաժնի ներարկումը ընտրություններին հաջորդող շրջանում, երբ արդյունքները լինեն այնպիսին, ինչպիսին հուշում են աշխարհում հեղինակավոր սոցիոլոգիական կազմակերպությունները, այլ ոչ թե Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ինքնագոհ գնահատականները, այդ մարդկանց կարող են ծայրահեղությունների տանել:

Անշուշտ քաղաքականության «սեւ» տեխնոլոգիաները, ինչպես եւ անձնական վիրավորանքներ հասցնելն օրենքով արգելված չեն, բայց ժողովրդավարության բարձր մակարդակի հասած երկրներում դրանք ընդունված չեն եւ դատապարտվում են հանրության կողմից: Ցավալի է, որ քաղաքակիրթ նախընտրական մթնոլորտի ձեւավորմանը գնալու, քաղաքական բանավեճերի նշաձողը բարձրացնելու փոխարեն, այս ընտրությունների ժամանակ, այդ առումներով փաստորեն ակնհայտ հետընթաց ենք արձանագրում: Եվ, որքան էլ իրերը մինչեւ վերջ իրենց անունով կոչենք, պետք է փաստել, որ դրանում առաջին եւ գլխավոր մեղավորը երկրի առաջին նախագահն է:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- Ժամը 11.00-ին Իրանի մշակութային կենտրոնում կկազմակերպվի միջոցառում:
- Ժամը 11.30-ին Արմեն Ավետիսյանի ասուլիսը (Ազատամարտիկի 7) նախագահական ընտրություններ թեմայով:
- Ժամը 12.00-ին «Կոնգրես» հյուրանոցում, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի շտաբը կազմակերպում է «ՀՀ նախագահի 2008-ի ընտրությունների նախապատրաստական շրջանի օրինականությունը» թեմայով լսումներ:
- Ժամը 12.00-ին «Աղակ» ակումբի հյուրն է Գալուստ Սահակյանը:
- Նույն ժամին «Փաստարկ» ակումբում կիյուղընկալվի Լարիսա Ալավերդյանը:
- Ժամը 12.00-ին «Հայելի» ակումբում լրագրողները կհանդիպեն Լեհաստանի դեսպանի հետ:
- Ժամը 12.00-ին Սբ Վարդանանց տոնի առիթով Սբ Զորավոր Աստվածածին եկեղեցուց կմեկնարկի խաչերթ մինչեւ Վարդան Մամիկոնյան արձան:
- Ժամը 13.00-ին «Հայացք» մամուլի ակումբի հյուրն է «Սոցիոմետր» հետազոտական կենտրոնի տնօրեն, սոցիոլոգ Ահարոն Ադիբեկյանը:
- Ժամը 13.45-ին ԱՄՆ դեսպանատունը կկազմակերպվի հյուպատոսական բաժնի բաց դռների օր (շրջայց հյուպատոսական բաժնում):
- Ժամը 15.30-ին ԱԺ-ում տեղի կունենա ԵԽԽՎ դիտորդների ասուլիսը:

Նախընտրական շտաբից գողացել են դրոշները

Հունվարի 29-ին ոստիկանության Դիլիջանի բաժին է դիմել ՀՀ նախագահի թեկնածու Վահան Հովհաննիսյանի՝ Դիլիջանի նախընտրական շտաբի պետ Ռոբերտ Հովհաննիսյանը եւ հայտնել, որ գիշերը անհայտ անձինք մուտք են գործել Դիլիջանի Մյասնիկյան փող. 34 հասցեում գտնվող նախընտրական շտաբի 2-րդ հարկի բաց պատշգամբ եւ այնտեղից գողացել ՀՀ եռագույն եւ ՀՅԴ դրոշները՝ պատճառելով 4.000 դրամի նյութական վնաս: Հանցագործները պարզվում են, կատարվում է հետաքննություն:

Մ. Մ.

Թեկնածուները «Ազգ»-ի հյուրասրահում

Մենք շատ ավելի վճռական ենք, քան նրանք, ում հայհոյախառն արտահայտությունները հաճախակի հեռուստատեսությամբ լսում ենք

Հարցազրույց ՀՀ նախագահի թեկնածու Վահան Հովհաննիսյանի հետ

- Պարոն Հովհաննիսյան, Դաշնակցությունը հանձին ձեզ հանդես է գալիս իր թեկնածուով, ինչը նախկինում չկար, այսինքն՝ կայի՞ն ինչ-որ պայմանավորվածություններ նախագահ Քոչարյանի հետ, որոնք դադարում են գործել նրա հեռանալու հետ, ինչով և պայմանավորված ՀՅԴ-ն հանդես է գալիս իր թեկնածուով:

- Բնականաբար մենք սերտորեն աշխատել ենք նախագահ Քոչարյանի հետ ոչ միայն ներհայաստանյան հարցերով, այլև միջազգային՝ ցեղասպանության ճանաչման հետամտումը քաղաքական ոլորտից խաղախական ոլորտ է անցել և այլն: Բայց, իհարկե, ամենակարևորը Արցախի հարցն է, որտեղ մենք գիտենք նրա դիրքորոշումը, այդ դիրքորոշումը նաև համաձայնեցված է եղել, թեև տարբերություններ կան դետալների մեջ, նախագահ Քոչարյանի և նրա թիմի՝ արտգործնախարարի մոտեցումների և պատկերացումների մեջ, բայց դրանք իսկապես վերաբերում են միայն դետալներին, սկզբունքային առումով մեր միջև եղել է փոխհամաձայնություն: Նման փոխհամաձայնություն այլևս չկա, կարող է առաջանալ, չառաջանալ, ամեն ինչ կախված է նրանից, թե ինչպես կավարտվեն ընտրությունները: Վերջապես մեզ համար անհայտ է, որ այն թերությունները, որոնք կային 90-ական թվականներին, ամբողջությամբ վերացված չեն: Եվ սա է պատճառը, որ նպատակահարմար ենք գտնում սեփական թեկնածուով առաջ գնալ:

- Եթե խոսենք թերությունների մասին, ո՞ր խնդիրներն են, որոնց հատկապես պատրաստ եք ուշադրություն դարձնել:

- Հիմնական առանցքը, որոնք այսօր մեր կյանքում կան կապված կոռուպցիայի հետ, լիբերալիստական մոտեցումների բոլորովին անհամաձայն և անխոհեմ կիրառման հետ, արդարության բացակայության, սոցիալական ծրագրերի անտեսման, կադրային ուղղակի ձախողումների հետ, ապա, այո, դրանք իսկապես արմատավորված էին 90-ականներին, բայց սահուն եկել անցել են նաև մեր ժամանակներ, և եթե դրանց առանցքը 90-ականներում են՝ ՀՀՇ-ական ժամանակաշրջանում, ապա դա բացարձակապես չի արդարացնում դրանց գոյությունը այսօր: Սրանք են այն նախապայմանները, որոնք պետք է իմ ընտրվելու դեպքում ուշադրության կենտրոնում լինեն:

- Միջազգային կառույցների վերջին հաշվետվությունների համաձայն, Հայաստանը կոռուպցիայի ցուցանիշով հետընթաց է արել:

- Այո, չնայած որոշ կազմակերպական լուծումների փորձ արվեց, բայց դրանց արդյունավետությունը մենք բարձր չենք գնահատում:

- Իշխանությունները նույնպես խոսում են կոռուպցիայի դեմ պայքարի մասին, սակայն մինչ օրս չենք տեսել ոչ մի բարձրաստիճան կոռուպցիոների, որը կանգնի դատարանի առաջ: Հնարավո՞ր են այդպիսի քայլեր, եթե դուք ընտրվեք նախագահ:

- Դրանք ոչ միայն հնարավոր են, դրանք շատ արագ տեղի կունենան: Ու ոչ միայն նրանք, որոնք կլինեն ապագայում, այլև նրանք, ովքեր արդեն գնացել են: Անվիճելի, ճչացող դեպքերը, որոնք կասկածի առարկա չեն, որոշ դեպքերում պետք է վերանայվեն, շատ բան կա վերանայելու: Սկսած պրիվատիզացիոն գործարքներում առկա պայմաններից, մինչև ակնհայտորեն անարդար դատավճիռները, որոնց մենք վերջին ժամանակներում ականատես ենք եղել: Այսինքն՝ եթե դրանք չարվեն, ինչ երաշխիք, որ չեն կրկնվի ապագայում:

- Դատական համակարգում առկա որոշումները, որոնք շատ դեպքերում անարդար են, ժողովրդի մեջ կարծիք են ստեղծում, որ անարդար երկրում ենք ապրում: **Դաշնակցությունն ունի՞ մեխանիզմներ կամ կա՞ն դրանք ձեր ծրագրում, որոնք կօգնեն այդ դասական կոռուպցիոն երևույթների դեմ պայքարել:**

- Դաշնակցության մեխանիզմների մասին չպետք է մենք խոսենք, այլ նախագահի ձեռքում եղած մեխանիզմների, որովհետև դաշնակցականը դառնալով նախագահ բոլորինն է, նա միայն Դաշնակցության նախագահը չէ: Իսկ նախագահն ունի հզոր լծակներ: Օրինակ, կոնկրետ այն ասպարեզում, որի մասին դուք հիշատակեցիք, կա արդարադատության խորհուրդ և արդարադատության խորհուրդն է, որ պետք է ձեռնամուխ լինի մի շարք ճչացող, աղաղակող անարդարությունների և դրանց հետևանքների վերանայմանը:

- Դաշնակցությունը վերջին տարիներին իշխանության մաս է կազմել, հնարավոր չէ՞ր այս հարցերը լուծել այդ ժամանակ:

- Ոչ, որովհետև թյուր պատկերացում կա, որ իշխանության մեջ մասնակցությունն ամբողջական պատասխանատվության տակ է դնում: Մենք երբեք չենք խուսափել այն մասով պատասխանատվությունից, որ մասը մեզ վստահվել է: Ընդ որում վստահվել է ոչ թե որպես նվեր կամ լավություն, այլ դա մեր շահած ձայների ու մեր ունեցած քաղաքական ազդեցության արդյունքն է: Սակայն չէր կարող դրանք արտահայտվել մի ոլորտում, մնացած ոլորտները, ասենք, թողնելով աղբակույտի մեջ: Դա հնարավոր չէ, որովհետև կառավարման համակարգը, ամբողջ պետական մեխանիզմը փոխկապակցված է և միայն համակարգային փոփոխությունները կարող են բարելավում բերել առանձին ոլորտներում: Օրինակ, ինձ հաճախ հարց են տալիս՝ կրթության ոլորտում կոռուպցիա կա՞, թե՞ չկա: Կա՛, բա կրթության նախարարը դաշնակցական է: Պատասխանում եմ երկու բան, առաջինը՝ անհնարին է արտահայտել բացարձակապես իդեալական վիճակ առանձին ոլորտում: Երկրորդ՝ կրթական համակարգի կադրային և վարչական ամբողջ մասը հանձնված է տեղական ինքնակառավարման պատասխանատվությանը, և նախարարությունը հիմնական քաղաքականությունը որոշողն է միայն: Գուցե վաղ էր դեռ չկայացած տեղական մարմիններին հանձնել այս կամ այն համակարգի կենսական հիմնարկները, բայց քայլն արդեն արված է, և մենք պետք է գնանք այդ մարմինները ուժեղացնելու ճանապարհով: Սակայն համակարգային փոփոխությունների պարագայում այս հարցերն էլ են լուծվում:

- Կա կարծիք, թե դիմակայությունը, որը սկսվում է Սերժ Սարգսյանի և Լևոն Տեր-Պետրոսյանի միջև, նպաստում է երրորդ ուժի հզորացմանը: Դուք ընկալո՞ւմ եք ձեզ որպես այդ երրորդ ուժ:

- Ես ոչ թե ինձ ընկալում եմ, ես հենց այդ ուժն եմ, որ կամ: Բայց մեզ չի լինի մտածել, որ մեզ եկող ձայները կամ մեր էլեկտորատը առնում են արհեստականորեն ստեղծված թեկնածուների հակադրության արդյունքում: Մենք այսպես թե այնպես բերում ենք մեր ձայները: Եթե աղքատության խառնաշփոթությունից մի կողմից և անորոշությունից մյուս կողմից հիասթափված ժողովուրդը գալիս է դեպի մեզ, ապա դա բնականոն է, սա արհեստական հակադրության հետևանք չէ:

- «Ժառանգությունը» կոչ արեց մի քանի ընդդիմադիր թեկնածուների միավորվել և այդ թեկնածուների մեջ նաև ձեր անունն էր: Դուք ձեզ համարո՞ւմ եք ընդդիմադիր թեկնածու:

- Տվյալ պահին՝ այո: Մեր երկրում, ցավոք, ընդդիմություն հասկացությունը աղավաղված է: Այնպիսի պայմաններ են ստեղծված, և դա, ինչպես 90-ական թվականներից է գալիս, երբ ընդդիմությունը ընկալվում է որպես բարիկադից այն կողմ թշնամական ուժ ու երևույթ: Ընդդիմությանը դնում են նենց, այնպիսի պայմանների մեջ են նետում, որ նրան ոչինչ չի մնում, բացի հայհոյելուց, և դա էլ հնարավորություն է տալիս իշխանությանը էլ ավելի սեղմելու նրա հնարավորությունը: Սա նաև ընդդիմության անճարակության հետևանք է, որովհետև ընդդիմությունը չպետք է թույլ տա իրեն այդ վիճակի մեջ դնել: Սակայն Դաշնակցությունը այդ դասը վաղուց արդեն սովորել է, և մենք շատ հստակ, եվրոպական քաղաքակիրթ սկզբունքներով ենք շարժվում: Մենք չունենք մեր օրակարգի մեջ ընտրությունից ընտրություն ընկած ժամանակահատվածում ամեն օր իշխանափոխության հարց: Ինչպիսին, ցավոք, միշտ ունեցել է և ունի ընդդիմությունը: Մենք հասկանում ենք, որ իշխանափոխության ժամանակն ընտրություններն են, որից հետո սակայն սկսվում է աշխատանքը: Եթե ես հաղթեմ, բնական է, համախոհականների հետ մեկտեղ աշխատեմ, ինչպես նաև՝ նույն «Ժառանգության» կամ այլ ուժի: Եթե ուրիշը հաղթի, մեր կուսակցությունը նորից աշխատելու է և մնալու է կեցվածքի, ծայրահեղ դրսևորումների չի գնա: Իհարկե, սա կախված է նաև նրանից, թե ինչպես կանցնեն ընտրությունները, որը նույնիսկ ավելի կարևոր հարց է, քան այն, թե ով կընտրվի: Բայց ես կարծում եմ, որ փոխադարձ վստահության, ավելի տոլերանտ վերաբերմունքի ժամանակներն են եկել, դրա համար մենք մեր խաղաղասիրության մեջ, ինչպես տեսնում եք, ոչ մեկին ո՛չ հայհոյում ենք, ո՛չ կեղտոտում, սա մեր ոճը չէ: Մենք գտնում ենք, որ ընդդիմությունը պետք է լինի մասնակից կառուցողական որոշումների կայացմանը: Իհարկե, ընտրությունների առանձին դու կարող ես համագործակցել կամ պայքարել ինչ-որ քաղաքական ուժերի հետ կամ դեմ: Բայց ընտրությունների ժամանակ դու բացարձակապես ինքնուրույն ես և քո ինքնուրույնությունը արտահայտվում է ընդդիմադիր կեցվածքով: Բնականաբար մենք այսօր այդ կեցվածքի մեջ ենք, պարզապես մեր ընդդիմադիր կեցվածքը տարբերվում է ընդունված լաչառական մոդելից, դրա համար էլ շատերը զարմանում են: Բայց մենք շատ ավելի վճռական ենք, քան նրանք, ում հայհոյախառն արտահայտությունները մենք հաճախակի հեռուստատեսությամբ լսում ենք:

- Անդրադառնանք հայհոյախառն արտահայտություններին: Ընտրությունների ընթացքում նորից լսվում է, և շատ հաճախ առաջին նախագահի ճամբարից, հայաստանցի-ղարաբաղցի այդ արհեստական հակադրությունը: Չե՞ք կարծում, որ սա Հայաստանի զարգացման առումով վտանգավոր է:

- Սա ոչ միայն Հայաստանի զարգացման առումով է վտանգավոր: Սա մեր ազգի ընդհանուր շահի գիտակցմանն ուղղված հարված է, իսկ այդ ընդհանուր շահի գիտակցումը մեր երկրի ընդհանրապես շարժիչ ուժն է: Մեր ժողովրդի ազգի վերածվելու հիմնական գործոնն է: Եթե մենք սկսենք մասնատել մեր ազգի շահերը ղարաբաղյան շահերի և հայաստանյան շահերի, հաջորդ քայլը կարող է լինել երևանցիների շահերը հակադրել գյումրեցիների կամ շիրակցիների շահերին և դա վերջն է թե՛ ազգի, թե՛ պետության:

- Ինչպե՞ս եք վերաբերվում ազատագրված տարածքների խնդրին, որովհետև այստեղ կան տարբեր կարծիքներ՝ տալ-չտալ:

- Նախ ասեմ, որ տալ-չտալու հարց Դաշնակցության համար ընդհանրապես չկա և ինձ համար էլ ընդհանրապես չկա: Եվ ոչ թե զգացական պատճառներով, այլ որովհետև պարզապես՝ չենք կարող տալ, դա չէ խնդիրը: Խնդիրն այն է, որ Հայաստանն, ի դեմս մեր նախագահի և արտգործնախարարի, բազմիցս հայտարարել է իր պատրաստակամությունը փոխզիջումների և դա արվել է, նույնիսկ մի քիչ էլ չափից ենք անցել: Այն դեպքում, երբ Ադրբեջանի կողմից մենք երբեք չենք լսել նրանց զիջումի մեջ արտահայտված պատրաստակամությունը: Նրանք էլ են հայտարարում, որ փոխզիջումների են պատրաստ, բայց դրան անմիջապես հաջորդող նախադասության մեջ ասում են, որ Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը միշտ վերականգնելի անվերապահորեն և դրանով զրույցը վերջանում է: Այսինքն, լսել ենք միայն տարածքային ամբողջականություն և որպես այլընտրանք պատերազմ: Եթե մեզ այդ երկու այլընտրանքի առջև են դնում, ապա ես կարծում եմ՝ Հայաստանը ընդհանրապես չպետք է տարածքների մասին խոսի: Մենք հայտարարել ենք, որ պատրաստ ենք փոխզիջումների, այդ փոխզիջումների մեր կողմի պատրաստակամությունը կարող է քննարկման առարկա դառնալ միայն այն ժամանակ, երբ Ադրբեջանը հստակ կասի, թե որն է իր զիջման սահմանը: Սա չի արվել, ուստի խոսակցությունն ավելորդ է:

- Սկսվել է քարոզարշավը, դուք եղել եք շրջաններում: Ձեր տպավորությամբ ինչպե՞ս է բնակչությունն ընտրություններին տրամադրված:

- Ինձ ուրախացնող հանգամանքներ կան: Ակտիվ շերտի տոկոսը կարծես թե սկսում է աճել՝ հետաքրքրված մեր ծրագրերով, մեր առաջարկներով: Օրինակ, արդեն 150 հազարից ավելի քաղաքացիներ ինձ հետ համաձայնագիր են կնքել: Մեր այդ ակցիան բավականին հաջող է ընթանում, մենք մտածում ենք այն թվին, որին ձայն էինք հավաքել խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ, ես վստահ եմ, որ մենք կարող ենք կրկնապատկել այդ թիվը: Սա նշանակում է, որ հետաքրքրությունները աճում են: Կլինե՞ն, թե՞ ոչ մեծ խախտումներ՝ ես չգիտեմ, ես գիտեմ, որ իշխանության վերարտադրման ռեսուրսը հիմնականում ոչ թե կաշառված ընտրողներն են, ցավոք սրտի, դրանք միայն մեկ մասով, որովհետև մենք չենք կարող նաև ժխտել, որ ինչ-որ դրական միտումներ 90-ական թվականներից հետո մեր կյանք մտել են, ոչ անհրաժեշտ տեմպերով և ուղղություններով, բայց կան:

Բայց մյուս կողմից՝ այն հարցերը, որ մեզ ուղղում են, այն հետաքրքրությունը, որ կա դահլիճային կամ բացօթյա հանդիպումներում, ցույց են տալիս, որ մեր հասարակության մեջ հետաքրքրությունը բարձր է, և եթե նորմալ ընթացք ապահովվի ընտրություններում, ես գտնում եմ, որ իմ հաջողելու շանսերը շատ բարձր են:

Հարցազրույցը վարեց
[illegible]

Կոսովոն՝ Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչման գործո՞ն

Վրաց ընդդիմությունը կրկին սպառնում է բողոքի ակցիաներով

Կոսովոյի իրավիճակը, որքան էլ պնդեն, թե նախադեպ դառնալու հավանականություն չունի, այնուամենայնիվ, զգալիորեն փոխել է ոչ միայն տրամադրությունները, այլեւ տրամադրվածությունը այն հակամարտություններում, որոնց որեւէ կերպ կարող է առնչվել անկախություն ստանալու Կոսովոյի դեպքը: Հատկապես մեծ է հաշվի առնել, որ խոսվում է Կոսովոյի միակողմանի անկախանալու հավանականության մասին, որի դեպքում նմանօրինակ միակողմանի որոշումների կայացումը կարող է շղթայական ռեակցիայի նման «անցնել» մի շարք հակամարտություններով:

Կոսովոյի նախադեպ դառնալուց մտահոգ Ադրբեջանի համեմատությամբ Հայաստանը նախնիցս հայտարարել է, որ տարբեր է դիտարկում Կոսովոյի եւ ղարաբաղյան հակամարտությունները: Մինչդեռ Կոսովոյի դեպքի նախադեպ դառնալուն միանշանակ հակադրվում են Վրաստանում, որի տարածքում աբխազական եւ հարավօսական հակամարտությունները մեծապես կապված են ռուսաստանյան հրողությունների եւ մոտեցումների հետ:

Մասնավորապես, տարբեր մակարդակներում հայտարարությունների եւ ակնարկությունների ձեւով ներկայացվում էր հավանական մի սցենար, որի դեպքում Ռուսաստանը կարող էր ճանաչել Աբխազիան եւ Հարավային Օսիան: Օրեր առաջ ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը հայտարարեց, որ ռուսական ղեկավարությունը չի հայտարարել, թե Կոսովոյից անմիջապես հետո Ռուսաստանը կճանաչի Աբխազիան եւ Հարավային Օսիան որպես հանրապետություններ: Ամեն դեպքում, Ռուսաստանը պնդում է, թե նախադեպ կառաջանա անկախ որեւէ կողմի ցանկությունից:

Ինչեւէ, այս հայտարարության բավականին յուրօրինակ մեկնաբանության հետեւանքով Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլին շտապեց ողջունել Լավրովի հայտարարությունը՝ այն պարզեցնելով, թե Ռուսաստանը երբեք չի ճանաչի Աբխազիան եւ Հարավային Օսիան: Սաակաշվիլու սխալ մեկնաբանության առնչությամբ երեկ ՌԴ ԱԳ նախարարությունը հանդես է եկել հայտարարությամբ՝ կրկին ներկայացնելով Լավրովի խոսքերը:

Եվ մինչ Սաակաշվիլին ողջունում էր Լավրովի չասած հայտարարությունները, վրաց ընդդիմությունը պահանջում է խորհրդարանական ընտրությունները մայիսին անցկացնելու փոխարեն կազմակերպել ապրիլին: Ընդդիմադիր 12 կուսակցությունների ղեկավարների եւ անցած նախագահական ընտրություններում ընդդիմության միասնական թեկնածու Լեւան Գաչեչիլաձեի միասնական հայտարարության համաձայն, 2008 թվականի հունվարի 5-ի նախագահական արտահերթ ընտրությունները անցկացվել են կեղծիքներով ու բռնություններով, ինչը ուղղակի ազդեցություն է ունեցել արդյունքների վրա:

Ընդդիմադիր կուսակցությունները չեն ճանաչում Միխեիլ Սաակաշվիլու լեգիտիմությունը եւ հրաժարվում են համագործակցել նրա հետ, պաշտոններ ստանձնել կառավարությունում, որի կազմն օրեր առաջ ներկայացվել է խորհրդարանի հաստատմանը:

Ընդդիմությունը պահանջում է, որ վիճարկելի ընտրատարածքներում ձայների վերահաշվարկ կատարվի, կեղծարարները պատժվեն, պաշտոնանկ արվեն ներքին գործերի նախարարը, գլխավոր դատախազը, վերակազմավորվեն ուժային որոշ կառույցներ եւ ապրիլին անցկացվեն խորհրդարանական ընտրություններ:

Լեւան Գաչեչիլաձեն հայտարարել է, որ եթե իշխանությունները չկատարեն ընդդիմության պահանջները եւ զիջումների չգնան, ապա իրենք փետրվարի կեսերից բողոքի ակցիաներ կսկսեն:

Հիշեցնենք, որ անցյալ տարվա նոյեմբերի 2-ին սկսած հանրահավաքային ակցիայի ընթացքում միասնական ընդդիմությունը իր պահանջների 4 կետերից բաղկացած ցուցակը սկսեց հենց խորհրդարանական ընտրությունների ժամկետի տեղափոխման պահանջով, որն ի վերջո վերածվեց առանց նախագահի Վրաստան ունենալու պահանջին: Սաակաշվիլին թերեւս ամենաճիշտ քաղաքական քայլին գնաց՝ հունվարի 5-ին նշանակելով արտահերթ նախագահական ընտրություններ, որոնց ընդդիմությունն անգամ պատրաստվելու ժամանակ չունեցավ:

ՄԱՆՎԵԼ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Լիոնում «կանաչների» ընտրացուցակից հանվել է թուրք թեկնածուի անունը

Պարզվում է՝ այդ թեկնածուն Հրանտ Դինքի զինակից Բաքըրն Օրանի դուստրն է

Մարտին Ֆրանսիայում տեղական իշխանության մարմինների ընտրություններն են: Այդ մարմիններում ընտրվելու համար տարբեր կուսակցություններից առաջադրվել են նաեւ ֆրանսաբնակ թուրք թեկնածուներ, որոնց թիվը 15-ի է հասնում: Թուրքիայի իշխանությունները, ինչ խոսք, եվրոպական երկրներում խրախուսում են թուրք թեկնածուների առաջադրումը եւ թուրքական տարբեր կազմակերպությունների միջոցով աջակցում նրանց:

Սակայն, հակառակ թուրքական իշխանությունների ջանքերին, ընտրություններում առաջադրվող թուրք թեկնածուները երբեմն բախվում են խոչընդոտների, ինչի հետեւանքով դուրս են մղվում առաջադրվածների ցուցակից: Օրերս «Կանաչների» միությունը, որը ընտրություններին մասնակցելու Սոցիալիստական կուսակցության հետ դաշինք կազմած, ընտրացուցակից հանել էր Լիոնի արվարձաններից Վիյորբանում առաջադրված այդ տիպի թեկնածուներից մեկին: Մինչդեռ ցուցակը հունվարի 12-ին հաստատել էր Վիյորբանի սոցիալիստ քաղաքապետ Ժան Պոլ Բրեն:

Այժմ հարց է ծագում՝ ինչո՞ւ: Հարցին հունվարի 28-ի համարում պատասխանել էր «Զաման»-ը, գրելով. «Վիյորբանի քաղաքապետ Ժան Պոլ Բրեն «ցեղասպանության» օգտին արտահայտվելու համար հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ էր ծանոթացրել «Կանաչների» միության անդամ երիտասարդ կնոջը: Թեեւ հանդիպմանը թուրք գործիչը ճանաչել էր «ցեղասպանությունը», սակայն զգուշացրել էր համայնքի ներկայացուցիչներին, որ ճանաչման հայտարարությունը չի կարող հրապարակավ կրկնել, ինչի պատճառով նրա անունը հանվել էր քաղաքային խորհրդի համար առաջադրվողների ցուցակից»:

Թուրքական թերթը դա համարում է սկանդալ եւ միաժամանակ նշում, որ կատարվածի առնչությամբ զարմացած երիտասարդ թուրք կինը թեկուզ նեղ շրջապատում Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու պատճառով որոշել է առայժմ գաղտնի պահել իր անունը: Ըստ երեւույթին նա շատ արագ վերանայել է իր որոշումը: Այլապես նույն «Զաման»-ը հաջորդ օրվա հունվարի 29-ի համարում չէր գրի, որ երիտասարդ թուրք կինը Անկարայի համալսարանի քաղաքագիտության ֆակուլտետի պրոֆ. Բաքըրն Օրանի դուստր Սըրմա Օրանն է: «Զաման»-ի հունվարի 29-ի համարի տվյալներով, Վիյորբանի քաղաքապետ Ժան Պոլ Բրեն ոչ միայն դուստր Օրանին ծանոթացրել է լիոնահայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ, այլեւ պահանջել է Լիոնի ցեղասպանության հուշարձանի առջեւ հարգանքի տուրք մատուցել զոհերի հիշատակին: Միջնակարգ կրթությունն Անկարայում Շառլ դը Գոլի անվան ֆրանսիական դպրոցում ստացած Սըրմա Օրանը ավարտել է Լիոնի համալսարանը: Ներկայումս նա աշխատում է Լիոնի քաղաքապետարանում:

Իր դստեր հետ կատարվածը որպես «խայտառակություն» որակող պրոֆեսոր Բաքըրն Օրանը, որը Հրանտ Դինքի սպանության տարելիցի արարողություններին մասնակցելու համար հրավիրվել է Փարիզ, դա պայմանավորել է հակաժողովրդավարական, հակաթուրքականության դրսեւորումներով: Նա չի անդրադարձել Հայոց ցեղասպանության ուրացման համար պատիժ սահմանող օրինագծին, որը Ֆրանսիայում ընդունվել էր անցյալ տարի, ինչպես նաեւ օրենքի տարածմանը Ֆրանսիայի բոլոր քաղաքացիների, առավել եւս տեղական իշխանության մարմիններում առաջադրվող իր դստեր վրա:

Ի դեպ, պրոֆ. Բաքըրն Օրանը 2005-ին Երեւանում մասնակցել է Մեծ եղեռնի 90-րդ տարելիցին նվիրված միջազգային գիտաժողովին: Նա ոչ միայն հանգուցյալ Հրանտ Դինքի մտերիմ ընկերն է եւ սյունակագիր «Ակօսում», այլեւ զինակիցը, որովհետեւ պայքարել է Թուրքիայում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման համար, պայմանով, որ Հայաստանի Հանրապետությունն ու հայկական սփյուռքը, ելնելով «Թուրքիայում ժողովրդավարության ամրապնդման» հեռանկարից, զերծ մնան հարցը միջազգային ասպարեզում բարձրացնելու գայթակղությունից: Այս մոտեցումը, ըստ հանգուցյալ Դինքի մտերիմ ընկերոջ, ծանր կացության մեջ է դնում նաեւ այն թուրք մտավորականներին, որոնք Թուրքիայում որպես ցեղասպանություն են որակում 1915-ի իրադարձությունները:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Ֆլորիդայում հաղթեց Ջոն Մակքեյնը

Ջուլիանին կհանի իր թեկնածությունը

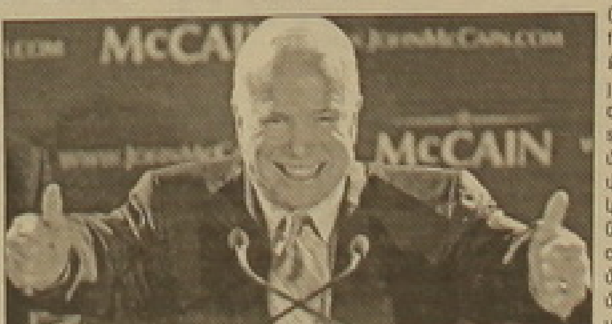

Նախագահական միջանկյալ ընտրություններում հանրապետական թեկնածու, Արիզոնայի սենատոր Ջոն Մակքեյնը շատ կարեւոր հաղթանակ է տարել: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ նրա հաջողությանն էապես նպաստել է Նյու Յորքի նախկին քաղաքապետ, հանրապետական թեկնածու Ռուդոլֆ Ջուլիանին, որն ինքը ստացել է ձայների ընդամենը 15 տոկոսը եւ մտադիր է դուրս գալ նախընտրական մրցապայքարից:

Սենատոր Մակքեյնը ստացել է ձայների 36 տոկոսը, նրա կուսակից, Մասաչուսեթսի նախկին նահանգապետ Միթ Ռոմնին՝ 31 տոկոս: Մակքեյնը երեկ հրապարակավ շնորհակալություն է հայտնել իր «թանկագին բարեկամ Ռուդի Ջուլիանիին», որն «ամեն ջանք գործադրում է միլիոնավոր ամերիկացիների համար»:

Ամերիկյան լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ մի շարք նահանգներում միջանկյալ արդյունքների համաձայն Ջուլիանին մտադիր է դուրս գալ նախագահական մրցապայքարից՝ հօգուտ իր կուսակից Մակքեյնի:

Հաղթանակից հետո սենատոր Մակքեյնը հայտարարել է, որ ինքը մտադիր է հաղթել նաեւ փետրվարի 5-ին կայանալիք հանրապետականների ընդհանուր ժողովում եւ դառնալ ընտրություններում Հանրապետական կուսակցության միասնական թեկնածու:

Ինչ վերաբերում է դեմոկրատ թեկնածուներին, Նյու Յորքի սենատոր Հիլարի Քլինթոնը Ֆլորիդայում զուտ խորհրդանշական հաղթանակ է տարել, ստանալով դեմոկրատ ընտրազանգվածի ձայների 50 տոկոսը: Վերլուծաբանները այս արդյունքը շատ էական չեն համարում, նշելով, որ ամեն ինչ պետք է որոշվի առաջիկա երեքշաբթի կայանալիք Դեմոկրատական կուսակցության համաժողովում:

Բարաք Օբաման Ֆլորիդայում ստացել է 33 տոկոս, Ջոն Էդվարդսը՝ 14 տոկոս:

Այդ նահանգում միջանկյալ ընտրություններից առաջ դեմոկրատ թեկնածուներից ոչ մեկը նախընտրական արշավ չէր ծավալել:

Երեկ ուշ երեկոյան թեկնածությունը հանեց դեմոկրատ Ջոն Էդվարդսը, միջանկյալ ընտրությունների բոլոր տեղամասերում կրած պարտության պատճառով:

Իսլամիստները սպառնացել են իտալական 3 խոշոր թերթերի

Իտալիայի երեք առաջատար թերթերի խմբագրություններն անհայտ անձանցից ստացել են փամփուշտներ եւ գրավոր սպառնալիք պարունակող ծրարներ: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ «Լա Ռեպուբլիկա», «Կորիերե դելլա սերա» եւ «Իլ սոլե 24 օրե» թերթերի աշխատակիցները փոստով ստացել են 7,65 մմ տրամաչափի փամփուշտներ:

Ոստիկանների բնորոշմամբ, ուղարկված գրավոր սպառնալիքները «չափազանց խելահեղ» են: Հաղորդվում է, որ ոստիկանությունը քննություն է սկսել սպառնալիքների հեղինակներին բացահայտելու նպատակով:

Երեք խոշոր լրատվամիջոցները սպառնալիքներն ստացել են երեքշաբթի օրը: Իսկ նախօրեին մեկ ուրիշ հրատարակչության փոստում հայտնաբերվել էին փամփուշտներ եւ «Ալլահը մեծ է» գրությունը:

Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ դրանից երկու շաբաթ առաջ համանման նամակներ էին ստացել երկրի քաղաքական ընդդիմության ներկայացուցիչ Սիլվիո Բեռլուսկոնին եւ նրա եղբայր Պաոլոն:

«Այս փամփուշտները նախազգուշացնում են Բեռլուսկոնի եղբայրներին: Նրանք պատասխանատու են իրենց հանդեպ տարված կեղծ եւ հակաիսլամական քաղաքականության համար», նշված էր Բեռլուսկոնի եղբայրների ստացած նամակում:

Կոնգրեսականները ընդունեցին Բուշի «տնտեսական առողջացման» ծրագիրը

Կոնգրեսի ստորին պալատը երեկ հավանություն է տվել տնտեսական անկման պայմաններում բնակչության եւ ձեռնարկատերերի պաշտպանության նպատակով Ջորջ Բուշի վարչակազմի առաջարկած միջոցառումներին: BBC-ն հաղորդում է, որ հակաճգնաժամային միջոցառումների վրա կառավարությունը պետք է ծախսի մոտ 146 մլրդ դոլար: Մասնավորապես ենթադրվում է 300-600 տոկոսային հանումներ տրամադրել տարեկան 75 հազար դոլարից պակաս եկամուտներ ունեցող անձանց: Նաեւ նախատեսվում է 300 դոլարանոց տոկոսային հանում 17 տարեկանից փոքր յուրաքանչյուր երեխայի համար:

Իսկ ձեռնարկատերերին կընձեռվի ժամանակավոր հարկային արտոնություններ ստանալու հնարավորություն: Վնասներ կրողներից կարող են դուրս գրել վերջին 5 տարվա կորուստները:

Ինչ վերաբերում է գործազուրկներին, նրանց կտրամադրվեն ավելի երկարատեւ սոցիալական նպաստներ:

Հակաճգնաժամային միջոցառումների օգտին քվեարկել են 385, դեմ՝ 35 կոնգրեսականներ: Սպասվում է, որ կառավարության առաջարկությունները հավանություն կստանան նաեւ Սենատում: Սակայն փորձագետները նշում են, որ սենատորների մեծ մասը հանդես է գալիս առավել «թանկարժեք» առաջարկությունների օգտին, որոնք կպաշտպանեն ոչ միայն աշխատավորների, այլեւ թոշակառուների շահերը:

Տնտեսագետները նախազգուշացնում են, որ միջոցառումները հարկավոր է հնարավորինս շուտ ընդունել, այլապես դժվար կլինի փրկել երկրի տնտեսությունը:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Սևա՛կ, սիրելի՛ բանաստեղծ

«Իմ Պարույր Սևակ»: Այս խորագիրն էր կրում օրերս Նարեկացի արվեստի միության դահլիճում տեղի ունեցած մշակութային միջոցառումը: Հանդիսության հեղինակները Նիկոլ Գալանտերյանի անվան բեմարվեստի մանկավարժական համալսարանի ուսանողներն էին, որոնց համախմբել էր Սևակի հանդեպ սերն ու հարգանքը: Ուսանողների խոսքերով Սևակն իրենց կուռքն է, պաշտամունք, բանաստեղծ, ում յուրաքանչյուր միտք, խոսք մարգարեական բնույթ ու նշանակություն ունի: Մարդ, որ լիովին հասկացել ու ճանաչել է կյանքի գինը:

«Հունվարի 26-ին լրացավ մեծ բանաստեղծի ծննդյան 84-ամյակը: Միջոցառումը ուշացումով, բայց նվիրվում է նրա ծննդյանը: Սևակը մեծություն է, հանճար: Մեզ համար նա ավելին է, քան բանաստեղծ», - ասում է համալսարանի կազմկոմիտեի նախագահ **Էմմա Աղայանը**:

Միջոցառման ընթացքում ուսանողները կարդացին Սևակի ամենահայտնի ու սիրված բանաստեղծություններից, հնչեցին հուշապատումներ ու հատվածներ վերջերս տպագրված «Իմ Պարույրը» գրքից:

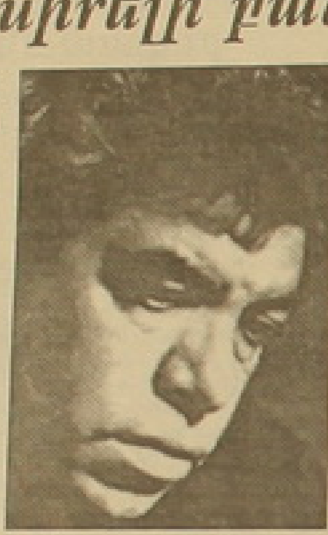

Չգիտես ինչու, այս գիրքն էր ընտրվել, երբ հրապարակի վրա լուրջ աշխատություններ կան: «**Ազգի**» հետ առանձնազրույցում գրքի հեղինակ **Աշոտ Թադևոսյանը** պատմեց, որ ավելի քան 10 տարի մտերմություն է արել բանաստեղծի հետ և այդ ընկերության հուշերից է ծնվել «Իմ Պարույրը» գիրքը: Հեղինակը մանրամասնորեն պատմեց, թե ինչպես եղբայրական այցելությունից հետո 3 գիշեր անցկացրել է դիահերձարանում և ձեռք բերել Սևակի... սիրտը: Սիրտ, որ արդեն 37 տարի գտնվում է ոչ լաբորատոր պայմաններում և չի գտնում իր հանգրվանը: Թադևոսյանի արարքի մասին կարծիքները տարբեր են ու հակասական: Ոմանք այդ քայլը համարում են դրական երևույթ, շատերն էլ որակավորում՝ ֆանատիզմ, սրբապղծություն:

«Ինչպիսին են ձեր հարաբերությունները Սևակի որդու՝ Արմեն Ղազարյանի հետ» հարցին Թադևոսյանը պատասխանեց, թե իրենց հարաբերությունները սառել են, իսկ վերջին մի քանի տարվա ընթացքում ընդհանրապես շփում չկա: Եվ դա հասկանալի է:

Միջոցառումն անցավ ջերմ մթնոլորտում: Փոքրիկ դահլիճում զգացվում էր Սևակի շունչն ու ոգին: Սևակյանաշեշ ուսանողները նշում են, որ իրենք Սևակին միայն բանաստեղծ չեն ընկալում:

«Պարո՛ւյր, սիրելի՛ Պարույր», «Մենք քեզ չենք մոռացել» պաստառները՝ զարդարված Սևակի լուսանկարներով ու քնարական խոսքերով, ներկայացնում են նրան որպես մարդ, ընկեր, ծնող ու զավակ:

ՏԱԹԵՎԻԿ ՏԵՐ-ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Այսօր ծաղկում են թատրոնները, որտեղ մեծ գումարներ են ներդրվում

Երեկ «Հայելի» ակումբի հյուրն էր Հայաստանի թատերական գործիչների միության նախագահ **Հակոբ Ղազանչյանը**: Հանդիպման ժամանակ նա խոսեց այսօր թատրոններում եղած խնդիրների մասին: «Արդեն խոսվում է խաղացանկային թատրոնների մասին ու կարծես թե նրանց գլխին «սուր կա կախված» և ես գտնում եմ, որ այն օրը, երբ մեկը ուզեց դրանք փակելու մասին լուրջ խոսել, ապա այդ անձնավորությանը հանգիստ կարելի է դասել մշակույթի թշնամիների շարքը, որովհետև թատրոնների լավ կամ վատ լինելը նրա գոյատևման ձևից չի կախված... Հենց այստեղ է սկզբում թյուրիմացությունը: Դա կախված է նրանից, թե ովքեր են ներսում աշխատում...», - ասաց պրն Ղազանչյանը: Նա նշեց նաև, որ այսօր ծաղկում են այն թատրոնները, որտեղ բավականին մեծ ներդրումներ կան թե՛ երկրի նախագահի, թե՛ կառավարության, թե՛ քաղաքապետարանի կողմից ու օրինակներ բերեց ՌԴ-ի մի շարք թատրոնները, որոնք ծաղկում են հենց ներդրված միլիոնների հաշվին: Երևանի պատանի հանդիսատեսի թատրոնի գեղ. ղեկավար Հակոբ Ղազանչյանը տեղեկացրեց, որ այս տարի իր թատրոնում կբեմադրի մեկ գործ ու առաջիկա երկու տարիներին ոչինչ չի անի: Փոխարենը թատրոնում ներկայացումներ բեմադրելու համար հրավիրելու են երեք բեմադրիչի: Նա նշեց, որ «այսօր երկու-երեք անուն կա, որոնց կարելի է վստահել, մնացածներն իրենց թատրոններն ունեն ու իրենց խնդիրները, ու մենք լուրջ պրոբլեմի առաջ ենք կանգնած բեմադրիչների հարցով»: Այնուհետև պատասխանելով լրագրողների հարցին, թե արդեն երկու տարի է պետական մրցանակի բնագավառում մրցանակակիրներ չկան ու ինչն է պատճառը, ասաց. «Որովհետև պետական թատրոնների 90 տոկոսը բոյկոտեց պետական մրցանակը և հայտեր չներկայացրեց, այդ մասին լռում են»: Դուրս է գալիս, որ բոլոր թատրոնները ներկայացրել են հայտեր, բայց ոչ մեկը չարժանացավ մրցանակի: Ես շատ եմ քննադատել այդ պետական հանձնաժողովին հենց այն պատճառով, որ նրանք ոչ պրոֆեսիոնալ են, կինոն ու թատրոնը միացված են մեկտեղ: Ավելի անգրագետ, ավելի տգետ բան հնարավոր չէ պատկերացնել... ու հենց նրանք էլ առաջադրվում են ՀՀ նախագահին, որն էլ իր խոսքում նշեց, որ թատրոնի բնագավառում ներկայացված գործերը երկուս են ստացել: Մինչդեռ չնշեց, որ երկու ձայն են հավաքել...»: Երբ առաջարկվում է նորովի պրոդյուսերական ներկայացումներ բեմադրել, ապա այդպիսիները կային ու թե ինչու դրանք չարժանացան մրցանակի, այդպես էլ պարզ չդարձավ: Եվ մի բան էլ կա. պրոդյուսերական թատրոնները փող աշխատելու համար են, ուստի պետք է հստակ որոշել՝ այսօր մեզ խաղացանկային թատրոններ են պետք, թե՞ պրոդյուսերական: Մինչեւ պետական լուրջ մշակութային քաղաքականություն չմշակվի ու լուրջ չֆինանսավորվի, թատրոններում խնդիրները չեն լուծվի, այդ մտքին էր նաեւ Հակոբ Ղազանչյանը:

«**Ազգի**» հարցին, թե ինչ ծրագրեր ունի ՀԹԳ միությունը, պրն Ղազանչյանն ասաց. «ՊՀԹ-ն առաջիկայում երկու պրեմիերա կտա՝ Վահան Բադալյանը բեմադրում է Շեքսպիրի «Մակբեթը», ես՝ Չեխովի «Ճայը», իսկ ավելի ուշ բուլղար բեմադրիչ Ներվենա Միտևան կբեմադրի Շեքսպիրի «Երկու վերոնացիներ», Ռուբեն Մարուխյանը կբեմադրի Սուրեն Սուրադյանի «Անառակ որդու վերադարձը» պիեսը: Ավելի ուշ կլինի շեքսպիրյան ներկայացումների մեծ փառատոն, որի մի մասնիկը կլինի «Արմոնո» ամենամյա փառատոնը»: Հեռուստամարաթոնից հանգանակված 20.300.000 դրամը կծախսվի միության շենքում բացվող թատերախմբում ներկայացումներ բեմադրելու վրա, նաեւ՝ աջակցություն երիտասարդ բեմադրիչներին: Մարտի 27-ին՝ թատրոնի միջազգային օրվա առիթով արդեն իսկ ստեղծված 5 հոգանոց հանձնաժողովը քննարկումներ է անում ու կտա վերջնական պատասխան, թե ո՞ր ծրագրերն են առաջնային ու ովքե՞ր են արժանանալու «Արտավազդ» ամենամյա մրցանակին և դրամական պարգևին: Մեզանում առաջին անգամ լույս կտեսնի «Թատրոն» երկշաբաթաթերթը, որն իր էջերում կզետեղի թատերական աշխարհին վերաբերող նյութեր ու կփորձի սերտացնել թատրոն-հասարակություն կապը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայկական մշակութային ժառանգության մասին օրինագծեր Եվրոխորհրդում

29 հունվարի 2008 թ., Ստրասբուրգ: Եվրոխորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովը (ԵԽԽՎ) հունվարի 25-ին պաշտոնական շրջանառության մեջ դրեց «Թուրքիայում մշակութային ժառանգության վիճակի մասին» բանաձևի, ինչպես նաև «Թուրքիայում հայկական մշակութային արժեքների ներկայիս վիճակի մասին» հանձնարարականի երկու նախագիծ:

Այս օրինագծերը, որոնց համահեղինակներն են եվրոպական 21 երկրներ և ԵԽԽՎ-ի բոլոր հինգ քաղաքական խմբերը ներկայացնող ավելի քան 25 խորհրդարանականներ, վկայաբերում են Հայոց ցեղասպանությունը և դրան հաջորդած հայերի հայրենազրկումը: Այլ կետերով Թուրքիային կոչ է արվում ձեռնարկել համապարփակ հաշվառում, ապա վերականգնել ու գործառության հանձնել հայկական և այլ մշակութային ժառանգությունը, որն ավերվել է անցած դարի ընթացքում՝ ներառյալ հնադարյան և միջնադարյան հայկական բոլոր ճարտարապետները, եկեղեցիները, վանքերը, գերեզմանատները, ինչպես նաև պատմական Հայաստանի մյուս կոթողները, որոնք այժմ գտնվում են Թուրքիայի իրավասության ներքո:

ԱՐՑԱԽԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Չմնալ նեղ տարածքային արժևորման կաղապարում

Օրերս ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանն իր նստավայրում ընդունել էր Արցախի գրողների միության վարչության անդամներին՝ քննարկելու միության գործունեության հետ կապված օրախնդիր հարցեր:

Երևույթը գնահատելի է ամենից առաջ այն առումով, որ երկրի ղեկավարը մտահոգված է գրողներին հուզող խնդիրներով, առաջին հերթին՝ կազմակերպության արդյունավետ գործունեության համար նորմալ պայմանների ստեղծմամբ: Զրուցադիր՝ դրված էին գրահրատարակչական, սոցիալական և այլ հարցեր, որոնք հանգամանալից ներկայացրին ԳՄ վարչության նախագահ Վարդան Հակոբյանն ու վարչության մյուս անդամները:

Խորհրդային ժամանակներում գրողների միություններն իրենց առաքելությունից զատ՝ յուրօրինակ գաղափարախոսական կենտրոններ էին, որի կարևորության գիտակցմամբ՝ իշխանությունները շահագրգռված էին միությունների ու դրանց անդամ գրողների կենսական ու ստեղծագործական պայմանների էական բարելավմամբ: Պետության այս վերաբերմունքն անդրադառնում էր հասարակական շերտերում, և կար ինքնաստեղծված հարգանք գրողական խոսքի հանդեպ: Գրողի հասարակական կշիռը չափվում էր թե՛ քաղաքական արժեքով, և թե՛ ընթերցողական լսարանի մեծ ծավալով, ինչը հետխորհրդային ժամանակահատվածում մեղմ ասած՝ բացակայում է:

Ո՞վ է այսօր գրողը. հիշյալ հանդիպմանն այսպիսի առեղծված հարց չհնչեցվեց, թեպետ դա կարող էր օրակարգային դառնալ թեկուզև այն տեսանկյունից, որ եթե գրողին այսօր չեն կարդում կամ քիչ են կարդում՝ ապա էլ ինչո՞վ է կայանում նրա առաքելությունը: Խոսքը չիրացվելու մասին չէ, վերջին տարիներին Արցախում գրահրատարակչության դրվածքը դրականորեն փոխվել է: Շատ գրողներ, որոնց գրասեղանի դարակները լցված էին հին ու նոր ձեռագրերով, հնարավորություն ունեցան դրանց զգալի մասը հրատարակելու: Հիմա էլ տպագրվում են գրքեր, որոնք արտաքին շքեղությամբ ոչնչով չեն զիջում խորհրդային ժամանակներում հրատարակված դասական գրականության հատորներին: Այլ հարց է, որ դրանց տպաքանակը, անկախ ծավալից, փոքր թիվ է կազմում: Պատահական է, անշուշտ, որ անգամ 40-45 մամուլանոց (այսինքն՝ 500-600 էջանոց) գիրքը հրատարակվում է 250 օրինակով:

Գրողն է մեղավոր, որ իրեն չեն կարդում, թե՞ ընթերցողը, որի և ճաշակն է փոխվել և նյութական հնարավորությունը: Ինչո՞ւ մեզ մոտ «Հարի Փոթեր» չի ստեղծվում: Այս հարցն, ի դեպ, ԼՂՀ նախագահը շատ նրբանկատորեն հնչեցրեց, նկատել տալով, որ լավ ստեղծագործությունը միշտ էլ գտնում է իր ընթերցողին: Միանշանակորեն ասել, թե բարձրարժեք գործեր մեզ մոտ չկան՝ միշտ չի լինի, շեշտեցին հանդիպման մասնակիցները: Գրական արտադրանքը գնահատողները պետք է լինեն հենց ընթերցողները, իսկ այդ արտադրանքը հասու չէ բոլորին: Կա նաև մեկ այլ հանգամանք՝ եթե գիրքը չի թարգմանվում ու չի ճանաչվում օտարալեզու ընթերցողին, ապա այն մնում է նեղ տարածքային արժևորման կաղապարում: Այս կարծիքը ընդունեցին ներկաները՝ հավելելով, որ Արցախում տպագրված գիրքն անգամ հայաստանյան ընթերցողին չի հասնում:

ԼՂՀ նախագահը հանդիպմանը կարևորեց նաև գրողի սոցիալական վիճակի բարելավումը, առանց որի դժվար է ակնկալել ստեղծագործական արդյունավետություն: Բակո Սահակյանը համաձայն էր այն տեսակետին, որ անհրաժեշտ է հեռանկարում Ղարաբաղում ունենալ գրողների և առհասարակ ստեղծագործական կազմակերպությունների համար նախատեսված հանգստի տուն՝ ստեղծագործական աշխատանքի բարվոք պայմաններով: Իսկ բուն գրողական կազմակերպության անհրաժեշտ մյուս պայմանները, կապված շենքային, գույքային ու ֆինանսավորման խնդիրների հետ, նախագահը խոստացավ հնարավորություն դարձնել ամենամոտ ապագայում: Նախագահի հավաստմամբ, գրողների հետ նման հանդիպումներ կկազմակերպվեն տարին երկու անգամ՝ տարեսկզբին անելիքները ծրագրավորելու և տարեվերջին՝ դրանց արդյունքներն ամփոփելու նպատակադրությամբ: Խորհրդային ժամանակների համեմատությամբ, կոնկրետ Լեռնային Ղարաբաղի պարագայում, այսպիսի հեռանկարը գրողների համար կարելի է նույնիսկ իդեալական համարել: Մնում է հուսալ, որ պետական աննախադեպ հոգածությունը ակնկալվող դրական կանդրադառնա գրողների բնատուր շնորհին (ինչու չէ՝ նաև նրանց կենսակերպի վրա)՝ փոխակերպվելով բարձրարժեք գրական արտադրանքի:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ

Ստեփանակերտ

Դիրիժոր Ալեն Ալթունյանը ղեկավարում է Ֆրանսիայի Ազգային նվագախումբը

Երեկ երեկոյան Փարիզի Theatre des Champs-Elysees-ի լեփ-լեցուն նվագասրահը հոտնկայս ծափահարություններով ընդունեց Ալեն Ալթունյանին, որ ղեկավարեց աշխարհի ամենահամբավավոր նվագախմբերից մեկը՝ Ֆրանսիայի Ազգային նվագախումբը: Դիրիժոր Ալենի սլացիկ դեմքի հաջողության բարձր աստիճան զարմացնում է բոլորին, մանավանդ՝ երաժշտական քննադատներին: Նա առաջինն էր հայ երաժշտական իրականության մեջ, որ ղեկավարում է ոչ միայն աշխարհահռչակ այս նվագախումբը, այլև հրավերներ է ստանում Եվրոպայի և Ամերիկայի մեծագույն նվագախմբերից:

Աննախադեպ և ազգային կեի հպարտության եւս մեկ առիթ:

Համերգը սկսվեց Իգոր Ստրավինսկու «Feu d'Artifice, Fantaisie pour orchestre» կարճ, բայց մայրուղիկ ուժգնության երաժշտությամբ, որ Ալենը հանդիսատեսին ներկայացրեց իբրև իրական մի հրավառություն: Իր հերթին Gautier Capucon-ը, որ տարվա «Նոր տաղանդ» կոչմանն էր արժանացել, զմայլեցուցիչ վիրտուոզությամբ մեկնաբանեց Սերգեյ Պրոկոֆևի «Syphonie Concertante»-ը, որ ժամանակին մեծ վարպետությամբ ներկայացրել էր համաշխարհային թավջութակահար Ռոստրոպովիչը: Գլուխգործոց մի երաժշտություն, երբեմն հեգնական, երբեմն ճռնչաձայն, իսկ վերջում՝ մռմռիչ մի մեկնաբանություն:

Երաժշտաշարից հետո, Ալենի ղեկավարությամբ ունկնդրեցինք ֆրանսիացի երաժշտահան Ernest Chausson-ի սիմֆոնիկ երկը: Հայտնի է, որ վագներյան «ալիքը» հոսում է Chausson-ի երաժշտության մեջ, կար նաև մի melting pot Սիբելիուսի, Դեբյուսիի կամ Ֆրանկ Սեզարի երաժշտության ազդեցությունը:

Չափազանց ցանկալի է այս տաղանդավոր նվագավարի ելույթը Երևանում:

Դոկտոր [illegible]

Փարիզ

Արժանի գնահատական

Վանդոս Ղարագյոզյանը մարզաշխարհում ճանաչված ու հարգված անձնավորություն է: Եղել է Վանաձորի խաղցորնկոմբի նախագահ, մորթու-մուշտակի ֆաբրիկայի եւ տրիկոտաժի արտադրական միավորման գլխավոր տնօրեն, արժանացել է ԽՍՀՄ «Պատվո» շքանշանի եւ ՌԴ «Պետրոս Մեծ» շքանշանի: Եղել է ԱԺ պատգամավոր, 1975-ից Լոռու ծանրամարտի ֆեդերացիայի նախագահն է, միջազգային բարձրագույն կարգի մրցավար է, ընդգրկվել է օլիմպիական խաղերի, աշխարհի, Եվրոպայի բազմաթիվ առաջնությունների մրցավարական հանձնախմբերում: Հեղինակել է մարզաձեւին վերաբերող 15 գիրք, որից վեցը թարգմանվել է անգլերենով: Մարզաձեւի սիրահարների շրջանում հատկապես մեծ հետաքրքրասիրությամբ ընդունվեցին Վանդոս Ղարագյոզյանի հրատարակած երկու արժեքավոր, ծավալուն տեղեկատուները, որոնք նրա 20-ամյա պրպտում ու հետնաջան աշխատանքի արդյունք են: 1999-ին 2000 տպաքանակով լույս տեսավ «Ծանրամարտ. օլիմպիական խաղեր, աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնություններ» 650 էջանոց տեղեկատուն, որում հայերեն լեզվով առաջին անգամ ամփոփված են 1896-1998-ի ծանրամարտի Եվրոպայի բոլոր 77 առաջնությունների, 1891-1998-ի աշխարհի 69 առաջնությունների, 1896-1996-ի օլիմպիական խաղերի արդյունքները, ներկայացված են այդ մրցումներում հայ ծանրորդների ելույթները: Գրում զետեղված են նաեւ հետաքրքրական տեղեկություններ ծանրամարտի երախտավորների, մարզաձեւի պատմության ու առաջընթացի, ծանրաձողերի, խաչային կարգերի, ծանրամարտի միջազգային ֆեդերացիայի գործունեության մասին: 2004-ին էլ 1000 օրինակով լույս տեսավ մարզաձեւի երախտավորի 2-րդ ծավալուն՝ 250 էջանոց մյուս տեղեկատուն՝ «Ծանրամարտ. աշխարհի ռեկորդների վիճակագրություն», որն ընդգրկում է 1913-2003-ին սահմանված բոլոր բարձրագույն նվաճումները խաչային տարբեր կարգերում:

Ընդգրկուն իմացության համար Քեմբրիջի համալսարանը Վ. Ղարագյոզյանին շնորհել է 21-րդ դարի ականավոր մտավորական տիտղոսը: Արժանացել է նաեւ ՌԴ Միխայիլ Լոմոնոսովի անվան մրցանակին, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի դոկտոր է, մանկավարժական գիտությունների դոկտոր է, պրոֆեսոր, Վանաձորի պետական մանկավարժական ինստիտուտի ֆիզիկական դաստիարակության ամբիոնի վարիչ: Ամուսնացած է, ունի երեք զավակ, վեց թոռ:

Այսուհետ է 67-ամյա Վանդոս Ղարագյոզյանի հակիրճ կենսագրությունը: Նա փաստորեն արտադրական եւ մարզական գործիչ է: Աչքի է ընկել ֆիզիկական բնածին ուժով: Հաղորդվել եւ զբաղվել է դահուկավազքով, ֆուտբոլով, թենիսով, ծանրամարտով: Թաղի տղաներով հավաքում, իրար էին կառում երկաթակտորներ, դրանք անցկացնում լիսեռի երկու ծայրին: Ծանրությունը գլխավերեւում պահել կարողանում էր միայն պատանի Վանդոսը: Երկու տարի անընդմեջ (1954-1955) դահուկավազքում դարձավ «Пионерская правда» թերթի ԽՍՀՄ գավաթակիր: Մրցանակներ նվաճեց նաեւ սեղանի թենիսի խաղային եւ հանրապետական առաջնություններում:

«Վանաձորի մորթու-մուշտակի ֆաբրիկայի տնօրեն էի, երբ ստացա քաղաքի ծանրամարտի ֆեդերացիայի նախագահի ռեկը ստանձնելու առաջարկը,- հիշում է Վ. Ղարագյոզյանը: Ընդունեցի: Պետք էր օգնել, որի կանգնեցնել քաղաքի ծանրամարտը: Առաջընթաց եղավ, որի համար ընտրվեցի ծանրամարտի հանրապետական ֆեդերացիայի փոխնախագահ: Մարզաձեւի եվրոպական ֆեդերացիայի այն ժամանակվա նախագահի տեղակալ, երջանկահիշատակ Գաբրիել Կարապետյանը ինձ հրավիրում էր համամիութենական եւ միջազգային մրցաշարերի: Շփվեցի, ծանոթացա եվրոպական եւ միջազգային ֆեդերացիաների աշխատակիցների հետ: Անհրաժեշտության դեպքում որպես մրցավար օգնում էի մրցումների կազմակերպիչներին: Նկատեցին, որ վատ մրցավար չեմ եւ այդպես սկսվեց, տեւական դարձավ իմ մրցավարական աշխատանքը...»:

Մարզական է Ղարագյոզյանների գերդաստանը: Բնագավառում են եղբայրները, կրտսեր որդին, իսկ ինքը նվիրված է ուսանող երիտասարդության առողջությունը կոփելու գործին:

Մի առիթով հայկական սպորտի քայլող հանրագիտարան, ԽՍՀՄ վաստակավոր մարզիչ, ՀՀ ֆիզկուլտուրայի եւ սպորտի վաստակավոր գործիչ, պատմագիտության դոկտոր Միհրան Խաչիկյանը բնութագրեց Վ. Ղարագյոզյանին: Անկեղծ գնահատականը շարժեց ներկաներին, ինչպես ասում են, բարի նախանձը: Չանդրադառնալով մեծանուն մասնագետի տված գնահատականին, պարզապես ասենք, որ իսկապես Վ. Ղարագյոզյանը հավատում է աշխատանքին, որով սկսվում եւ ավարտվում է իր օրը: Իսկ լավ գործը անտեսում չի մնում, ստանում է արժանի գնահատական: Ասածի ապացույցն է անցյալ տարեվերջում Վանդոս Ղարագյոզյանին շնորհված ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի եւ սպորտի վաստակավոր գործչի կոչումը: Շնորհավորում ենք, նա արժանի է:

Չին շախմատիստը մոտ է հաջողությանը

Ջիբրալթարի շախմատի մրցաշարի 8-րդ տուրում Տիգրան Պետրոսյանը սեւերով ոչ-ոքի խաղաց Նորվեգիայի Սիմեն Ագդեստայնի հետ: Իսկ ահա Վարուժան Հակոբյանը սեւերով պարտություն կրեց միջազգային վարպետ Վիկտորյա Ցմիլիթեից: 8 տուրից հետո Պետրոսյանը 6 միավորով 3-14-րդ տեղերն է զբաղեցնում: Վարուժան Հակոբյանը զգալիորեն զիջեց դիրքերը: Նա 5 միավորով 31-րդ տեղում է:

Հաղթարշավն է շարունակում չին գրոսմայստեր Բու Քսյանժին: Նա 5-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց՝ առավելության հասնելով իրենից կես միավորով հետ մնացող Վիկտոր Բոլոգանից: Այդ հաղթանակի շնորհիվ նա մրցաշարի ավարտից 2 տուր առաջ 7,5 միավորով միանձնյա գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը: Նրանից մեկ միավորով հետ է մնում ուկրաինացի Զախար Եֆիմենկոն: Նա հաղթություն կտոնեց լեհ գրոսմայստեր Բարտոզ Սոչկոյի հետ: 9-րդ տուրում Պետրոսյանը մրցելու է Հիկարու Նակամուրայի հետ, իսկ Հակոբյանի մրցակիցը Ժոզեֆ Բրադֆորդն է:

Կալդերոնը ձգտում է միավորել տիտղոսները

Առաջին թեթեւագույն քաշում WBO-ի վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Իվան Կալդերոնը մտադիր է այս տարի այլ վարկածներով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսների արժանանալ: Նա ցանկանում է մենամարտել WBC-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Էդգար Սոսայի կամ էլ IBF-ի վարկածով ուժեղագույն բռնցքամարտիկ Ուլիս Սոլիսի հետ:

«Այս տարին ինձ համար հաջողակ պետք է լինի: Պատրաստ եմ մենամարտել յուրաքանչյուր բռնցքամարտիկի հետ, ով առաջինն ինձ նման հնարավորություն կընձեռի: Սոսան եւ Սոլիսը մեքսիկացիներ են, երկուսն էլ լավ բռնցքամարտիկներ են: Կարծում եմ, որ նրանցից յուրաքանչյուրի հետ մենամարտը ինձ համար կարեւոր նշանակություն կունենա», ասել է Կալդերոնը:

Վերջերս Կալդերոնի մենեջեր Պիտեր Ռիվերան բանակցել է Ուլիս Սոլիսի ներկայացուցիչների հետ: Առայժմ վերջնական որոշում չի կայացվել մենամարտի անցկացման ժամկետի եւ վայրի առնչությամբ: Հիշեցնենք, որ Կալդերոնը բավական ժամանակ WBO-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսն էր կրում թեթեւագույն քաշում եւ միայն անցյալ տարի է ուժեղագույնը ճանաչվել առաջին թեթեւագույն քաշում:

Ֆիշերի ունեցվածքը կռվախնձոր

Հունվարի 17-ին 64 տարեկանում վախճանված Բոբի Ֆիշերի հարազատները չեն կարողանում բաժանել աշխարհի նախկին չեմպիոնի ունեցվածքը, որը ըստ հաշվարկների 2 մլն դոլար է կազմում: Այս մասին տեղեկացրել է բրիտանական «Guardian» թերթը:

Ֆիշերը կաթոլիկական ավանդույթների համաձայն, իր վերջին հանգրվանը գտել էր հունվարի 22-ին Ռեյկյավիկից 50 կմ հեռավորության վրա գտնվող գերեզմանատանը: Նրա մահվան պատճառը երիկամային անբավարարությունն էր: Ըստ հավաստի տվյալների, Ֆիշերը կտակ չի կազմել:

Անցած շաբաթ Ռեյկյավիկում լույս տեսնող «Visir» թերթը տեղեկացրել էր, որ Ֆիշերի ունեցվածքը (2 մլն դոլարից ավելի) կժառանգի նրա այրին՝ Միյոկո Վատայը: Ըստ որում, թերթը հաստատել է, որ վերջինս իրոք Ֆիշերի կինն է, այլ ոչ թե նրա ընկերուհին, ինչպես նախկինում բազմիցս նշվել է: Բայց Ֆիշերի մերձավոր բարեկամ Ռասել Տարգը փաստաթղթերի միջոցով փորձում է պարզել, թե արդյոք կարո՞ղ են իր երկու որդիները հավակնել ժառանգությանը: Անորոշ է նաեւ Ֆիշերի 7-ամյա դստեր կարգավիճակը, որը եւս հնարավոր է ժառանգորդների թվում հայտնվի: Ըստ լրատվամիջոցների, աղջիկը ծնվել է Ֆիլիպիններում, երբ Ֆիշերը Աղջկա մայրը տեղի բնակչուհի է: բնակվում էր այնտեղ:

Իր հերթին Միյոկո Վատայի փաստաբանը հայտարարել է, որ վերջինս ներկայացրել է Ֆիշերի հետ ամուսնության վկայականը: Մինչդեռ Ֆիշերը բազմիցս ժխտել է, թե Միյոկոն իր կինն է, նշելով, որ իրենք պարզապես լավ բարեկամներ են եղել:

Թուրքիայի հետ առաջին խաղը Երեւանում

Խորվաթիայի Զագրեբ քաղաքում ՈՒԵՖԱ-ի գործադիր կոմիտեի նիստի ժամանակ վիճակահանության արդյունքում որոշվեց Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային հավաքականի խաղացանկը: Մեր հավաքականն իր առաջին խաղը կանցկացնի Թուրքիայի հավաքականի հետ սեպտեմբերի 6-ին Երեւանում:

ՀՀ հավաքականի կազմը

Ինչպես տեղեկացանք ՀՖՖ մամուլի ծառայությունից, ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային ընտրանու մարզչական շտաբը Յան Պոուլսենի գլխավորությամբ հրապարակել է փետրվարի 2-6-ը Մալթայում կայանալիք միջազգային մրցաշարի մեկնող ֆուտբոլիստների ցուցակը: Հիշեցնենք, որ այդ մրցաշարում մեր հավաքականի մրցակիցները կլինեն տանտերերը, Իսլանդիայի ու Բելառուսի ընտրանիները:

Ստորեւ ներկայացնում ենք Հայաստանի հավաքականի կազմը՝

Դարպասապահներ

Ռոման Բերեզովսկի («Խիմկի», Ռուսաստան)
Մայիս Ազիզյան («Ուլիս»)
Գրիգոր Մելիքսեթյան («Փյունիկ»)

Պաշտպաններ

Ռոբերտ Արզումանյան («Ռանդերս», Դանիա)
Կարեն Դոխոյան («Փյունիկ»)
Ալեքսանդր Թադեւոսյան («Վիտեբսկ», Բելառուս)
Աղվան Մկրտչյան («Գոմել», Բելառուս)
Հովհաննես Գրիգորյան («Բանանց»)

Կիսապաշտպաններ

Արարատ Առաքելյան («Բանանց»)
Լեւոն Փաչաջյան (ԳԱԻՍ, Շվեդիա)
Արթուր Ոսկանյան («Վիտեբսկ», Բելառուս)
Հենրիխ Մխիթարյան («Փյունիկ»)
Ռոմիկ Խաչատրյան («ԱՊՈՊ Կինիրաս», Կիպրոս)
Արտավազդ Քարամյան («Պոլիտեխնիկա», Ռումինիա)
Կարեն Ալեքսանյան («Բանանց»)
Արթուր Եդիգարյան («Փյունիկ»)
Կառլեն Մկրտչյան («Փյունիկ»)
Վահագն Մինասյան («Արարատ»)
Նորայր Սահակյան («Փյունիկ»)

Հարձակվողներ

Գեւորգ Ղազարյան («Փյունիկ»)
Սամվել Մելքոնյան («Բանանց»)
Արա Հակոբյան («Զիմբրու», Մոլդովա)

Անհաջող ելույթներ Իրանում

Հունվարի 26-ից 28-ը Հայաստանի ֆուտզալի ազգային հավաքականը գտնվում էր Իրանում, որտեղ անցկացրեց երկու ընկերական հանդիպում: Ինչպես տեղեկացանք ՀՖՖ մամուլի ծառայությունից, նախ մեր ընտրանին, որում ընդգրկված էին ֆուտբոլիստներ եւ ազգային, եւ երիտասարդական հավաքականներից, մրցեց Իրանի ազգային երկրորդ հավաքականի հետ եւ պարտվեց 2:5 հաշվով: Մեր թիմի կազմում աչքի ընկան Ռուսաստանի «Միտիշչի» թիմից հրավիրված երիտասարդ Կարո Հովհաննիսյանը եւ Արմեն Սահակյանը՝ Երեւանի «Եվրոպայից»:

Այնուհետեւ նույն թիմը հանդիպեց ավելի Իրանի ազգային հավաքականի հետ եւ կրկին զիջեց՝ այս անգամ 3:8 հաշվով: Երկու գնդակ մրցակցի դարպասն ուղարկեց Կարո Հովհաննիսյանը, իսկ մեկ գոլ էլ խփեց Արման Սահակյանը՝ Երեւանի «Թալ Գրիգից»:

Հիշեցնենք, որ փետրվարի 27-ից մարտի 2-ը Չեխիայի Պարդուբիցե քաղաքում Հայաստանի ֆուտզալի ազգային հավաքականը կմասնակցի 2008 թվականի աշխարհի առաջնության առաջին խմբային մրցաշարին, որտեղ նրա մրցակիցները կլինեն Չեխիայի, Ֆինլանդիայի եւ Ադրբեջանի ընտրանիները:

Նշենք նաեւ, որ Իրանում տեղի ունեցած խաղերում Հայաստանի հավաքականի կազմում բացակայում էին մեր լեգեոներները՝ Արմեն Գյուլամբարյանը, Արմեն Դանիելյանը եւ Արտակ Պողոսյանը:

Պեկինի Օլիմպիական ջահը

Երեկ Հոնկոնգում կայացել է Պեկինի ամառային օլիմպիական խաղերի ջահի պաշտոնական ներկայացումը: Այդ առթիվ կազմակերպված մամուլի ասուլիսին մասնակցել է Հոնկոնգի օլիմպիական կոմիտեի նախագահ, ՄՕԿ-ի անդամ Տիմոտի Ֆոկը: Հոնկոնգը, որտեղ կանցկացվեն ձիասպորտի մրցումները, Չինաստանի քաղաքներից առաջինը կհյուրընկալի օլիմպիական ջահը: Դա տեղի կունենա ապրիլին:

Օլիմպիական ջահն ավանդույթի համաձայն, կբոցավառվի հին Օլիմպիայում, որտեղից էլ կսկսի իր երթը տարբեր մայրցամաքներով: Օլիմպիական կրակի փոխանցումավազքը կսկսվի մարտին, Աթենքում: 130 օրում տարբեր մարզիկներ փոխանցումավազքով կանցնեն 137 հազար կմ, ինչը ռեկորդային ցուցանիշ է: Նախատեսվում է նաեւ օլիմպիական ջահը հասցնել աշխարհի ամենաբարձր կետը՝ Էվերեստի Ջոմոլունգմա գագաթը, որը ծովի մակերեւույթից 8,3 կմ բարձրության վրա է գտնվում: Հիշեցնենք, որ ամառային 29-րդ օլիմպիական խաղերի մեկնարկը կտրվի օգոստոսի 8-ին: Այդ օրը Պեկինի օլիմպիական մարզադաշտում կբոցավառվի օլիմպիական կրակը, որը կմարի օգոստոսի 24-ին՝ մրցումների փակման արարողության ժամանակ:

Հաջորդ փուլի չորս մասնակիցները որոշվեցին

Ֆուտբոլի Աֆրիկայի գավաթի խաղարկությունում երկու խմբերում հայտնի դարձան քառորդ եզրափակչի մասնակիցները: «A» խմբում մրցակցությունից դուրս էին դաշտի տերերը՝ Գանայի հավաքականի ֆուտբոլիստները, որոնք հաղթանակով ավարտեցին խմբային մրցաշարի բոլոր երեք հանդիպումները: Ավարտական խաղում գանացի ֆուտբոլիստները 2-0 հաշվով պարտության մատնեցին Մարոկկոյի հավաքականին: Այդ հաղթանակով Գանայի հավաքականը նպաստեց գվինեացիների ուղեգրի նվաճմանը, որոնք ոչ-ոքի (1-1) ավարտելով հանդիպումը Նամիբիացիների հետ, մտան քառորդ եզրափակիչ:

«B» խմբում էլ մրցակիցների նկատմամբ իր առավելությունը հաստատեց Կոտ դ'Իվուարի հավաքականը: Ավարտական խաղում էլ կոտդիվուարցիները վստահ հանդես եկան՝ 3 անպատասխան գնդակ ուղարկելով Մալիի ընտրանու դարպասը: Քառորդ եզրափակիչում, փետրվարի 3-ին Կոտ դ'Իվուարի հավաքականը կմրցի Գվինեայի ընտրանու հետ: Նույն օրը ուժերը կչափեն նաեւ Գանայի եւ Նիգերիայի հավաքականները: Վերջինս «B» խմբում 4 միավորով զբաղեցրեց 2-րդ տեղը՝ ավարտական խաղում 2-0 հաշվով պարտության մատնելով Բենինի ֆուտբոլիստներին:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Հայաստանը նախագահ է ընտրում

Պատասխանում են «Ռուսկայա գազետայի» հարցերին

1. Ինչպիսի՞ ներքաղաքական իրավիճակ է Հայաստանում:
2. Ինչպիսին՞ է քաղաքական ուժերի նախընտրական դասավորությունը:
3. Ի՞նչ հնարավորություններ ունեն թեկնածուները:
4. Ի՞նչ շահեր ունի Ռուսաստանի Դաշնությունը:

ՎՅԱՉԵՍԼԱՎ ՆԻԿՈՆՈՎ, «Պոլիտիկա» հիմնադրամի նախագահ

1. Հայաստանի ընտրությունները ինձ հետաքրքրում են նրանով, որ տեղի են ունենում Ռուսաստանի ընտրություններից առաջ: Իրավիճակը շատ բանով սիմետրիկ է: Գոյություն ունի մեկ թեկնածու՝ գործող վարչապետ Սերժ Սարգսյանը, որը հանդես է գալիս Պուտինի եւ Մեդվեդեւի խաղային կարգում: Կան մի քանի թեկնածուներ, որոնք հանդես են գալիս Զյուգանովի եւ Ժիրինովսկու խաղային կարգերում: Կան նաեւ Բոգդանովի եւ Կասյանովի խաղային կարգերը ներկայացնողներ:

Գործող իշխանության ներկայացուցչի հաջողության գործոնները նույնն են, ինչ Ռուսաստանում: Հայաստանի ներկայիս վերնախավի հետ զուգորդվում է ազգային, հոգեւոր եւ տնտեսական վերելքը: Ըստ որում Հայաստանում տնտեսական աճի ծավալները իրոք տպավորիչ են, հատկապես նկատի ունենալով այն, որ հանրապետությունը չունի Ռուսաստանի կամ Ադրբեջանի աճի գործոնները. 13,6 տոկոս տարեկան աճը շատ լուրջ ցուցանիշ է:

2-3. Հանրային կարծիքի հարցումները վկայում են, որ Սարգսյանը պետք է հաղթի առաջին փուլում: Դատելով սոցիոլոգների տվյալներից, գործող իշխանության օգտին ձայների 60 տոկոսը միանգամայն իրական է: Իմ կարծիքով, Սարգսյանի ռազմավարությունը պետք է լինի բավական պարզ. ցուցադրել ձեռքբերումները, գործել երկրի համար, ուշադրություն չդարձնելով ընդդիմության ելույթներին:

Ինչ վերաբերում է բուն ընդդիմությանը, մասնատված է, եւ համախմբման հույս չկա: Բնականաբար, Տեր-Պետրոսյանը ընտրարշավի գլխավոր հետաքրքրությունն է, եւ իշխանության ու ընտրական գործընթացի բոլոր մասնակիցների գլխավոր գրգռիչը: Կան ուժեր, որոնք հենց նրա հետ են կապում իշխող կոալիցիայի պառակտման հույսերը: Բայց առայժմ չեմ տեսնում, թե նա ինչպես կկարողանա արդարացնել սպասելիքները: Նրա ներուժն առայժմ փոքր է: Մինչդեռ բացասական վարկանիշներով Տեր-Պետրոսյանը առաջատար է: Բնականաբար, նրա հետ են կապվում ԽՍՀՄ փլուզումից հետո Հայաստանի կրած վիթխարի աղետները: Նրա համար բավական դժվար է ապացուցել, որ ինքը Քոչարյանից եւ Սարգսյանից ավելի արդյունավետ ղեկավար է եղել:

4. Ռուսաստանի հետաքրքրությունը նախ եւ առաջ այն է, որ Հայաստանը մնա կայուն, դինամիկ զարգացող պետություն, իսկ կառավարությունը հակված լինի ՌԴ-ի հետ կառուցողական երկխոսության, եւ այս առումով Ռուսաստանի ղեկավարությանը, իմ կարծիքով, ձեռնտու է քաղաքական ուժերի ներկայիս դասավորությունը:

ՍԵՐԳԵՅ ԿՈՒՐԳԻՆՅԱՆ, քաղաքագետ, «Էքսպերիմենտալ ստրատեգիայի կենտրոն» կորպորացիայի նախագահ

2-3. Համոզված եմ, որ Սերժ Սարգսյանը ընտրարշավի անվիճելի առաջատարն է: Անշուշտ, դրան նպաստում է նաեւ վարչական ռեսուրսի վերահսկողությունը: Բայց ըստ էության խոսքը կամային, ուժեղ մարդու մասին է, որը վերահսկում է իրավիճակը: Կոալիցիան, որի շահերը նա արտահայտում է, բնավ չի ուզում հեռանալ քաղաքական ասպարեզից:

Այս իմաստով Ռոբերտ Քոչարյանը եւ Սերժ Սարգսյանը հիշեցնում են երկու ասպետների, որոնք դուրս են եկել դարպասից, բարձրացրել սուրը, եւ այդ պահից սկսվում է միայն ճակատամարտը: Ինձ թվում է, այդ մարտը նրանք մտադիր են շահել, նրանց նույնիսկ փոքր-ինչ խթանում է Տեր-Պետրոսյանի ներկայությունը. դա իրական պայքարի հնարավորություն է եւ ոչ թե կռիվ մանեկենների հետ: Նրանք ուզում են հաղթել եւ ըստ էության կհաղթեն առաջին իսկ փուլում. դրան շատ բան է նպաստում:

4. Հետզհետե Հայաստանն ավելի ու ավելի շատ կհայտնվի Կովկասում աշխարհաքաղաքական ուժերի ուշադրության կենտրոնում: Ռուսաստանի համար կարեւոր է հասկանալ, որ երաշխիք չկա, թե Հայաստանը «կլինի իր գրպանում»: Կովկասի իրադրությունը դժվար է, դրան հարկավոր է մասնակցել, այլապես մենք կարող ենք կորցնել Անդրկովկասում մեր վերջին դաշնակցին, իսկ նրա հետ մեկտեղ՝ ամբողջ Կովկասը:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԻԳՐԱՆՅԱՆ, քաղաքագետ, Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտի պրոֆեսոր

1. Իշխող կոալիցիան, որը բացարձակ մեծամասնություն ունի Հայաստանի խորհրդարանում, ներկայումս միացյալ ճակատով աջակցում է գործող վարչապետին: Ընդդիմությունն արդեն որերորդ անգամ փորձում է արտաքին կերպով միասնական թեկնածու առաջադրել: Հայաստանի առանձնահատկությունն այն է, որ անչափ շատ են հավակնոտ քաղաքական գործիչները, որոնք պատրաստ չեն լինելու երկրորդական դերերում: Դա իշխող կոալիցիայի թեկնածու Սերժ Սարգսյանին դարձրել է նախընտրական մրցավազքի փաստորեն անվիճելի առաջատար:

2-3. Իրավիճակը բավական անհետաքրքրական է բոլոր ընդդիմադիր թեկնածուների համար: Ամենայն հավանականությամբ, ընտրությունները կանցկացվեն մեկ փուլով: Ունենալով արդյունավետորեն կազմակերպված տեղեկատվական եւ վարչական ռեսուրսներ, կառավարող դասի միասնություն, վերջին տարիների տնտեսական ու սոցիալական ամենաբարձր ցուցանիշները, ներկայիս վարչապետ Սերժ Սարգսյանն ունի հաղթելու բոլոր հնարավորությունները:

Ինչ վերաբերում է Տեր-Պետրոսյանին, նա ստիպված է իր ընտրարշավում մեծապես արդարանալ 1990-ականների համար: Այսպիսով, նա ընտրարշավն ապագայի հեռանկարով չի անցկացնում. նախ պատրաստ է մաքրագործել եւ արդարացնել անցյալը:

Եվս մեկ թեկնածու է Արթուր Բաղդասարյանը, որը երկար տարիներ կառավարող կոալիցիայում էր եւ նույնպես պատասխանատվության բաժին ունի գործող իշխանության թերությունների համար: Այս նախընտրական արշավում նրա քննադատության թիրախը պետք է լինի ավելի շատ Տեր-Պետրոսյանը, քան ներկայիս իշխանությունը: Այսպիսով, նախընտրական մրցավազքին Տեր-Պետրոսյանի մասնակցությունը ավելի շատ դյուրացրել է ներկայիս իշխանության վիճակը: Վերջինիս դեմ միավորվելու փոխարեն ընդդիմադիրները հաշիվներ են մաքրում միմյանց հետ:

Արդեն 7 տարի Հայաստանը տնտեսական աճ է արձանագրում. բարձրացվում են նպաստները, բյուջետային աշխատողների աշխատավարձերը, ստեղծվում են նոր աշխատատեղեր, ծավալվում է առեւտուրը: Այս ամենը իշխող կոալիցիային եւ դրա թեկնածուին թույլ է տալիս խոսել ապագայի մասին, հեռանկարների մասին: Ըստ էության, ընտրություն է կատարվելու չմոռացվող տխուր անցյալի եւ ապագայի միջեւ: Վստահ եմ, Հայաստանի ընտրազանգվածը ընտրություն կկատարի իրատեսության, գուցե ոչ այնքան շքեղ, բայց, համենայն դեպս, կայուն ապագայի օգտին:

Մահազդ

ՀՀ ԱԳ նախարարությունը խոր վշտով հայտնում է, որ հունվարի 30-ին կյանքի 44-րդ տարում, երկարատեւ հիվանդությունից հետո մահացել է նախարարության աշխատակազմի քարտուղարության խորհրդական **Մուշեղ Ռոբերտի Սաֆիսակալյանը**: Մուշեղ Սաֆիսակալյանը ծնվել է 1964-ի օգոստոսի 24-ին: 1986-ին ավարտել է Վ. Բրյուսովի անվան օտար լեզուների ինստիտուտը: 1992-ից աշխատել է ԱԳՆ համակարգում: 1993-1997-ին Մ. Սաֆիսակալյանը տարբեր պաշտոններ է զբաղեցրել ՀՀ ԱԳՆ Ասիայի, Օվկիանիայի եւ Աֆրիկայի երկրների վարչությունում, 1997-2000-ին զբաղեցրել է նշված վարչության պետի պաշտոնը: 2000-2003-ին աշխատել է Չինաստանում Հայաստանի դեսպանության խորհրդական: 2003-ից մինչ այժմ ՀՀ ԱԳՆ աշխատակազմի քարտուղարության խորհրդականն էր:

Մ. Սաֆիսակալյանն ուներ 1-ին դասի խորհրդականի դիվանագիտական աստիճան:

ՀՀ արտգործնախարարությունը, արտերկրում ՀՀ դիվանագիտական ներկայացուցչությունները իրենց ցավակցությունն են հայտնում Մ. Սաֆիսակալյանի հարազատներին եւ ընկերներին նրա վաղաժամ մահվան կապակցությամբ: **«Ազգը»** միանում է ցավակցություններին եւ իր խորին կսկիծը հայտնում Սաֆիսակալյանների ընտանիքին եւ հարազատներին:

Մ. Սաֆիսակալյանի հոգեհանգիստը կկայանա այսօր՝ հունվարի 31-ին, ժամը 18:00 (Պուշկին փ. 3 հասցեում), հուղարկավորման արարողությունը՝ փետրվարի 1-ին, ժամը 14-ին:

ՈՒՂՂՈՒՄ
ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին (Ձեւ 9)
«31» դեկտեմբերի 2007թ.
[illegible]
[illegible]

Հավելված 9

(հազ. դրամ)

Անվանումը	[illegible]	[illegible]
[illegible]		
[illegible]	(123,446)	0
[illegible]	22,436	0
[illegible]	1,396	
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]	87	
[illegible]	15,524	
[illegible]	5,449	
[illegible]	(147,902)	0
[illegible]	(132,000)	
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]	(13,902)	
[illegible]	(3,294)	0
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]	(3,294)	
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]	189,867	0
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]	189,867	
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]	(81)	
[illegible]	40,868	0
[illegible]	0	
[illegible]	40,868	0

Ա. Գարիբյան

Ա. Սողոմոնյան

ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից ընտրված գործակալների եւ դիլերների ցանկը

Ստորեւ ներկայացվում է ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից ընտրված Գործակալների եւ Դիլերների ցանկը, որոնք կարող են մասնակցել ՀՀ պետական (գանձապետական) պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխումներին:

Գործակալներ
Կոնվերս Բանկ
Արդշինինվեստբանկ
Արարատբանկ
Արմսվիսբանկ
Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան

Դիլերներ
ՎՏԲ-Հայաստան
Արէկսիմբանկ
ԶՀԲ
Պրոմեթեյ բանկ
Ինեկոբանկ
Հայէկոնոմբանկ
Կոնվերս Բանկ
Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան
Արդշինինվեստբանկ
Արարատբանկ
Արմսվիսբանկ
Բիբլոս Բանկ Արմենիա
Արցախբանկ
[illegible]
Անելիք Բանկ
ԱԿԲԱ- Կրեդիտ Ագրիկոլ
Հայներարտբանկ
Յունիբանկ
Մելլաթ
Կասկադ Բանկ
ԲՏԱ Ինվեստ
Հայբիզնեսբանկ

ՀՀ ՖԷՆ մամուլի ծառայություն

ՀԱՐԳԵԼԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐ
ԵՂԵՔ ՈՒՇԱԴԻՐ ԳԱԶԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

«Հայաստանի հրդեհային անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության խորհուրդը [illegible] հայտնում է.

• Արգելվում է օգտվել ջրատաքացուցիչից եւ ջեռուցման սարքից [illegible] CO/ գազ: [illegible] CO/ գազի 0.4-0.5 % [illegible] 10-15 րոպեի ընթացքում [illegible]:
• [illegible]
• [illegible]
• Գազասարքերի երկարատեւ օգտագործման ընթացքում անհրաժեշտ է համակարգի [illegible]:
• [illegible]
• Խորհուրդ չի տրվում օգտվել ջրատաքացուցիչներից [illegible]:
• Մի թողեք գազասարքերից օգտվել երեխաներին եւ [illegible]:
• Գազի ջրատաքացուցիչների կամ ջեռուցման սարքերի միացումները ծխատար [illegible] անհրաժեշտ է կատարել ոչ պակաս 1 մ [illegible]:

ՀՐԴԵՀԻ ԴԵՊՔՈՒՄ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵՔ [illegible]
[illegible]
«Հայաստանի հրդեհային անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության խորհուրդ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա Ն 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.: Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 30.01.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: